

Kalemba ni Jon na Judith Witt

Ifyo mwingatemwa no kupyungila umushi
wenu ukupitila mumbilansuma

Temwa Umushi Obe

Temwa Umushi Obe

Ifyo mwingatemwa no kupyungila umushi wenu ukupitila mumbilansuma

Amasambililo ikumi (10) aya mumabumba ayapekanishiwa mukwafwilisha
abo abekala mumishi ya mu Africa ukubombela imishi yabo muncende bekala
mukubomfyia imbila nsumma.

Kalemba ni Jon na Judith Witt

Icitabo calenga 4, capitulwikwemo mu mweshi wa April 2020

Temwa Umushi Obe, Icitabo calenga 4, April 2020

Ifyakwambula © Jon na Judith Witt na Dignity 2020. Insambu shonse shili ku bene

Landeni na ba Dignity

Mu Positi: 6 Barlow Moor Road, Didsbury, Manchester, M20 6TR, UK

Pa email: hello@dignityonline.org.uk

Pa lamya: +44 (0)7340 573 937

Ukutotela

Ifwe ba Dignity tuletotela Yesu pa bumi ubo apeela buntu tulelondolola bwino mu citabo cino. Ba Dignity bale totela umuntu onse pamo no tubungwe utwasanshisheko ku mulimo uyu.

Umulimo wa Dignity

Dignity ilampana pamo na bantu bekala kunse mu ncende shamu mishi kukuletako ukulengwa cipyapya cipyapya no kwalulwa kwa myeo ne mishi pakutila abantu bakakulwe ku bupina ukupitila mukuba ne senge na Lesa wesu. Tufikilisha ici ukupitila fye mu Ma Bumba Ya Bumi, ayali mabumba ya mushi kibili ya tungululwa nabena Kristu ba mumishi ine iyo, ayabeelako ukukansha abantu ifyo bengenda pamo ne mfumu Yesu Kristu no kulanga icitemwiko ku bantu bonse. Ukupitila mumulimo wesu uyu, tulemona ifyo abantu baleikala imyeo ya kupapa no kuba abakumako ku fisungusho fya cila bushiku. Kuti mwaumfwilapo nafimbi ukufuma pa www.dignityonline.org.uk

Ibumba ly a bombele pa Temwa Umushi Obe

Abapitulwikemo: Kate Germany, Robert Nettleton, Isaac Mbabazi & Clare Myring

Ifilangililo: Amani Brown

Amalembo ya mu Cipingo yonse ya ambwilwe mu

The Bible in current Bemba. An Interconfessional Translation published as Ishiwi ly Kwa Lesa. Published by The Bible Society of Zambia, P.O. BOX 31316, Lusaka, Zambia. ©The Bible Society of Zambia, 2015. Insambu shonse shalifiswa. Cabomfiwe panuma ya kupoka insambu ku bene balembele.

Utukope twa kulangilila

Utukope twa Kulangilila twapangilwe naba Metro Icon Studio 5 abatulembele niba SyncFusion. Utukope tonse twa bomfiwe panuma ya kupoka insambu ku bene.

Ifyaba muli ‘Temwa Umushi Obe’

Temwa Umushi Obe masambililo ayaba ikumi (10) aya pekanishiwa mukwafwa imwe elyo ne bumba lya batemwana ukutontonkanya pafintu bengatemwa umushi wabo mukubomba imilimo ne mbilansuma. Icitabo ici cilemwafwa imwe ukwishiba icingamulenga ukubulamo ulubali mu ncende mwikalaka kabilo lyafwa ukutontonkanya pafintu mwingacita nembila muli no kubomfya. Icipingo citupeela ifintu fimo ifikankala ifya kutontonkanyapo pakuti ilyo tulelandapo bonse nokufibiika muficitwa pakwafwa ukupilibulako incende twikalamo.

Pali aya Masambililo

Aya masambililsho yali no lubali mu kabungwe ka bena Kristu ako kalesangana ulubilo mu fyalo.

Abena Kristu elyo na bekala mushi balesa pamo mu kusambilila icipingo, nokutendeka ukwampa na muli Kristu kabilo no kufwaya inshila shakuletealamo ubupusano mu ncende bekala.

Bakalemba ba aya masambililo basumino ukuti nelyo mulete abaume abengi nganshi kabilo mwabapeela ne fintu ukufumya kunse ya calo, ilingi line ifintu pamo na bantu bafwile abene beka batendeka ukupanga ifya pusanako mu mishi ya mu Aflica na bengacita ici ba mu mushi abene beka.

Twasumina ukuti aba Bantu bakaba ‘Imioke yabulungami’ iyamaka nganshi mu mishi bekalamo ne fibusa. Tulefwaya ukubomba ‘imyaka’ iyingi nganshi ukulingana na maka yesu kabilo no kubafwa ukukula mubusuma.

Pali Bakalemba

Jon Paul Witt no mukashi wakwe Judith ndakai bekala na bana babo batatu (3) mu Mukushi, Zambia. Batungulula ibumba litwa Digniy ilya ba muno Zambia na ku UK. Jon alibomba mu fyalo fya mu Africa ifingi kabilo alibomba nga Kashimika wa mbila Nsumma (evangelist) ku Bulaya (UK). Jon ali kwata na

masabililo ya pa mulu (MA in Theology) mu Mashiwi ya kwa Lesa elyo kalefye mubumi bwakwe alebomba nga Engineer wa Nsale (software).

Judith ni Shing'anga wa Mucipatala kibili nyina wa bana batatu. Alibombele imyaka iyingi nganshi mu calo ca kwe, kibili alibomba mu fyalo fya Africa mu Milimo iya pusana pusana.

Aba bonse babili balekabila ukumona ukuti imishi mu Africa yaya pantashi ukupitila mubekala muli ifi fifulo ne ncende shabwikashi shimbi.

Palwa Dignity

Dignity kabungwe akatendeke na Jon elyo naba nankwe mumwaka wa 2007 elyo ali uwaipeleshe ukwafwa inkuta shamumushi mu Africa pakuti shingakula mukwishiha nokutemwa Lesa. Twasumina ukuti ilyo abantu balecita ifi batendeka ulutampulo lwe subilo, ukushipa no kutemwa pakuti ubupilibulo bumoneke ubukomfwika na mwisonde line.

Icitemwiko cakwa Lesa elyo no kupilibula kwamikalile lyonse fye kuleta ukupilibula imitima yabekala mushi pamo pene na cila muntu abe umwaume nangu umwanakashi. Dignity kabungwe kakabila ukumona ukwamba ifitwa mu cipingo ati imioke ya bulungami mu mishi yonse mu Africa. Twasumina ukuti aba ebantu abo lesa akalababomfyia mukuleta ubuyantansi no kuwamya imikalile yabumi bwa bantu pakuti ibe bwino, lelo nomuyayaya.

Ici tacayangwike, elyo tulefwaya ukwafwa kwine epakuti cifikilishiwe no kucitika.

Ifilimo

Ifyakubomfy aici citabo	1
Ukucingilila abana ilyo tuli ku Mabumba Yabumi	6
1. Lesa Ku Temwa	8
2: Ukutemwa Kwa Kwa Lesa Kufwaya Ificitwa	14
3: Uli Mwana Wakwa Lesa	22
4: Ukupela ngolukuta Iwa bena Makedonia	30
5: Lesa Alabomba Mu Mushi Obe	38
6: Te Mashiwi Yekafye Awe lyoo	47
7: Lesa Kasunga Wabonse	55
8: Icisumino - Tuli No Kusumina	62
9: Ukubomfy Amatalanta Yenu	71
10: Icitemwiko Cakwa Lesa Cilasalangana	79

Ifyakubomfya ici citabo

Icitabo ici ca teyanishiwa mumusango wa kusambilishanya nge bumba. Intungulushi iilesambilisha eilekabila fye ukukwata icitabo epela. Mulingile ukushininkisha ukutila mwapwisha icipande cenu munsa imo na citika atemwa insa shibili (1.5-2hrs). Nga mwamona ukutila mulekabila inshita iikalamba, cisuma ukubomba icipande cimo mu milungu ibili.

Twasumina ukuti ilyo mule sambilila aya masambililo muli no kukwatapo amano yamo pafintu mwinga bombapo mumushiwenu. Tulemikoselesha ukucitapo cimo nga uwaipeela mumushi wenu. Umushi wenu kuti wapilibuka na imwe bene capamo pamo ne fibusa fye ifinono ne ndupwa sha mumushi. Tamulekabila umusungu, umukankala nangufye ubuteko ukumucitila fyonse. Muli Lesa, kuti mwacita ifisungusho ifingi mukwafwa apakalamba umushi wenu.

Ifya kutungulula icipandes

Cikankala nganshi ukuti mwabimbamo abantu mufipande fyonse. Te kubelenga fye no kweba abantu ifyo bafwile ukucita iyo. Twasumina ukutila umuntu onse alikwata ifyakuposapo ifyaibeelako kuli bonse kabilo no kutila Lesa alatusambilisha ukupitila mu bantu aba tushinguluka. Kanshi ifipande fyalembwa mumusango wakutila abantu bafwile fye ukubimbwamo. Muli amalembo ya kusungila, amepusho, utumangalo, amalyashi elyo no kulanshanya, ifi filekabila bonse ukusendamo ulubali.

Nga intungulushi ye bumba, shininkisha ukuti abantu balelanshanya kabilo ushininkishe ukuti ukulanshanya takufumine munshila, lelo teiwe ukucita fyonse weka.

Koselesheni aba nsoni naba shilanda ukuti balelanda nabo bene. Afwilisheni balya balanda sana ukutila bapeleko ishuko ku banabo balandeko ifyo bale tontonkanya.

Ifyo mulefwaikwa muli cila cipande

Ifipande fyateyanishiwa munshila iya anguka kibili tafikabilwa ifya kubomfyा ifingi nganshi. Kwateni fye:

- Icitabo ici kuntungulushi ya cipande
- Icipingo (kuti cawama nga cakuti bamo mwi bumba bali ne fipingو, lelo nelyo tapali cili fye bwino)
- Utulembelo na ma pepala, ifya kubomfyा makamaka mu fya kucita. Koselesheni abantu ukwisa nefi ukufuma ku myabo.

Utukope twa kumyafwilisha

Utukope twa kumyafwilisha ukutungulula bwino icipande tule mweba ifyo mulino kucita muli cila ciputulwa. Utukope tuli pesamba no bulondoloshi bwatuko. Sendeni nshita ukutulolekesha mwishibe ifyo tuleimininako elyo mweshe no kumona mu fipande fimo fimo bwangu ifyo twa bomfiwa. Ici cikamyangukila ilyo mukala tungulula icipande ca masambililo.

Ubuyo

Cila cipande catendekelapo na ukupeela ubuyo. Ifi fyaku mitungulula kufintu mulingle ukusambilisha ibumba, ifyo bonse balingile ukumfwikisha panuma ye sambililo. Lyonse bikeni ubuyo bwenu mumutima no kulaipusha nga cakutila namwafwa abantu ukufika mukwishiba ico. Cili bwino nga kuti mwa cinkwila ibumba libeela ubuyo bwe sambilisho pa kutendeka kwenu.

Ilembو lya kusungila

Lekenі bonse basambilile ilembo lya kusungila no kumona ifyo kuti balanda ku mutwe fye pakupwa ukulongana. Mufwile ukubasambilisha ilyo mulebelenga nokukosha amashiwi ya mu cipingo napo yalembwa. Mubwekeshepo ukubelenga nomba mukuputawisha, ukwakanya mu fiputulwa ifipi, mwebe ibumba ukula bwekeshapo panuma yenu. Bwekeshenipo imiku iingi pamo ne bumba panuma yenu mpaka bafika pakulanda ukwabula

ukubafwa. Koselesheniko bamo ukwesha ukulanda pa mutwe fye.

Ilyashi

Ilyashi lyaliba ninshila isuma nganshi iya kutendekelamo umulandu kabilis tusambilila bwino ku fyo twa belesha. Bonse twalitemwa ukumfwa amalyashi kabilis yalyanguka ukwibukisha! Ilyo muleshimika amalyashi kwibumba, esheni ukubiikamo umulyo no kuba abakalabana bwino elyo no ukuwaminisha. Mwi bumba nga muli abacenjela ukushimika amalyashi, mulebepusha ukwisa shimika ni bena. Kuti mwaba cinkwila libeela pakutila baiteyanya bwino munshita iisuma.

Ukwishiba Icipigo

Cila cipande nacikwata ilembo atemwa limo fye ilya mu Cipingo, fimbis fili naya cililepo. Nga mwibumba muli abenga belenga bwino, bepusheni ukwisa myafwako ukubelenga. Mubepushishe libeela pakutila baptulukamo bwino atemwa bakanina limo. Ishibenitukutila bamo teti babelenge bwino, eico ukubepusha ukubelenga mu cintu bwingi ilyo tabenga belenga, ninshi kuti mwabalenga insoni.

Ukulanda

Muli ifi putulwa ifile fwaikwa ukubelengwa mukwikatisha ukufuma mu citabo. Lyonse ilyo mule pita muli ifi fiputulwa, muletala mwaiminina makamaka panuma ya kupeela icikomo, kabilis ipusheniabantu nga na bomfwikisha ifyo mule sambilisha. Ngata bomfwile, mulekabilis ukubwekeshapo iciputulwa ico atemwa lanshanyenikomunshila ingabafwa uku mfwikisha.

Ukulanshanya na Mepusho

Ukwasuka amepusho nokulanshanya pafintu cila fwilisha abantu ukusambilila elyo nokufwailishisha abene palwa mulandu uyo. Ici

cilafwako ukwibukisha icikomo. Nga mwamona icilangililo ca lipusho ipusheni ibumba ilipusho nokukoseleshako bamo ukupela amasuko. Limo kuti yaba mepusho yakulanshanya mutu mabumba utu nono. Nga efyo icipande cilemisontelela ukucita, ninshi lekanyeni abantu muma bumba ya bantu batatu atemwa bane no kuba peela inshita ya kulanshanya. Ilyo babwela capamo, peeleniko bonse inshita ya kulanda ifyo balanshenye mwi bumba lyabo.

Nga kuli amepusho ayengi na malembo ayo abantu balekabilal, kuti mwaipushako bamo ukukopa na foni yabo pali cile bumba atemwa kuti mwaisa na mu kopolwela libeela pa matepala ayo amepusho.

Ifyakucita

abantu basambilila bwino ukubomfyia ifyangalo atemwa ukucitako fimo nge filangililo. Inshita ya fyakucita yabeelako ukupeela ili ishuko. Mulingile ukubimbamo bonse mu fyakucita no kubakoselesha ukuba abacankwa ilyo baleangala!

Ipepo

Ifyo Lesa alanda ku bantu umwine fye fyaliba ifikankala nganshi. Tulakabila ukukoselesha ibumba lyenu ukupepa capamo kabilis nokuipepelako ilyo Lyonse benga kwanisha. Lyonse ilyo mwamona icilangililo ici, ebeni abantu ukupepa. Kuli inshila isha lekanalekana isha kupepelamo isha bomfiwa mu citabo cino. Limo kuti ibumba lyapushiwa ukupepela capamo, inshita shimo mu ma bumba yanono, limo kuti mwaipushiwa ukupepa babili babili. Inshita shimo abantu kuti baipushiwa ukupepa no kubilikisha kuli Lesa, elyo limo kuti baipushiwa ukupepa mu mutualalila fye. Cikankala ukupeela abantu inshita ya kupepa no kuba koselesha ukumfwa ku fyo Lesa alelanda.

Icilangililo cesu ica kukonka

Icilangililo ca bantu bambi kuti ca tukoselesha no kutu cincisha. Cila mulungu twakula belenga pa muntu umo uyo ubumi bwakwe bwingaba icilangililo kuli ifwe.

Imilimo ya uno mulungu

Cila mulungu kuli imilimo abantu balingile ukuya bomba ku mayanda. Mulingile ukulondolola bwino no kushininkisha ukuti abantu baumfwikisha no kubakoselesha ukuyabomba ku mayanda mukati ka mulungu. Pa kutendeka kwa cipande, peeleni inshita ku bantu balande ifyo bailecita kumayanda ifyo mwa bapeele umulungu wafumineko nga baliya bomba.

Ifipandwa fya mu Cipingo na malembo

Nga mwamona ishina ne nambala napashilwa umushilwa pe samba pamo nga ifi Amalumbo 1:4-6 ninshi bale misontelela ku malembo ya mu Cipingo. Ifi tulembele pamulu ninshi tule misontelela ukubelenga mu nkalata ya Amalumbo, icipandwa 1 icikomo 4 ukufika pa 6.

Ukucingilila abana ilyo tuli ku Mabumba Yabumi

Twabombele capamo ukubikako amafunde aya aya anguka pakutila abana besu baleba abacingililwa ilyo tuli pa mayanda yesu nelyo ilintu bali naifwe kwi Bumba Lyabumi. Aya amafunde yakankala nganshi ukuya bomfyia na mumbali shimbì isha bwikashi bwesu. Limbi kuti caba ni ilyo tule bomba mu mabala yesu, ilyo tuli ku cilonganino nangu ilyo tuli banensu, Lesa alefwaya ifwe twashininkisha ukutila abana besu na ba cingililwa.

Umuntu onse uusangwa kwi bumba alingile ukushininkisha ukutila abana ku ng'anda naba cingililwa kabili balesungwa ku muntu uwacetekelwa nelyo kuti baisa nabana ku kulongana.

Intungulushi she bumba shilingile ukulacinkula ba membala we bumba ukutila Lyonse bashininkisha ukuti abana abo bashile ku mayanda na bacingililwa kabili balesungwa ku muntu uwacetekelwa elyo kabili balenge abana ukuba abapokelelwa kwi bumba.

Umuntu onse uwa mwi bumba uulebomba nabana talingile ukula bomba eka lelo pabeumuntu naumbi umo nelyo babili. Nga bali babili, ninshi tabalingile ukuba aba mulupwa lumo Iwine iyo. (Balingile ukufuma mundupwa ishapusana).

Abalebomba nabana mwi bumba balingile ukuba abasangwa ku kulongana kwe bumba Lyonse pa myeshi itatu no kucilapo.

Intungulushi sha ma bumba pamo naba membala tabalingile ukukopa ifikope fya bana ilyo bali mu milimo ya Mabumba Yabumi.

Nga cakuti abana balelyako ifyakulya pansiita ya kulongana kwe bumba, mu shininkishe ukutila fili ifya cingililwa bwino ku bumi bwabo.

Ba membala we bumba ilyo baleya mu kupempula abantu mumushi balingile ukwenda babili babili, icakumwenako abaume babili kuti baya pempula umwaume umo nelyo banamayo babili kuti baya pempula namayo umo.

1. Lesa Ku Temwa

Ubuyo

Icikankala mwisambilo lya mu mulungulu kutila ba membala ba mwibumba beshibane elyo no kusambilila Pali Lesa. Mwaba icitemwiko icantanshi lekeni abantu baposhanye.

Ilembo lya kusungila

Belengem ilembo lya kusungila ku mutwe ninshi bonse baleumfwa mwibumba. Bafweni ukusambilila mukubwekeshapo imiku ingi, ilyo mwabelenga na bena balebwekeshapo panuma yenu.

*Kibili na ifwe bene twalishiba no kusumina twalisumina ukuti
Lesa alitutemwa. Lesa citemwiko, na onse uwaba na Lesa, kibili
Lesa wine nao aba nankwe.*

1 Yohane 4:16

Ukwishiba Icipigo

Belengeni icipande mu cipingo pesamba kuli bonse mwibumba
pafintu Yesu akwatile abantu abengi nganshi inkumbu.
Yesu alikwata inkumbu nganshi eico mu lyashi limo atendeke
ukuloosha pamulandu wa musumba.

Ukusambilila pali Lesa Yesu ilingi line alebomfyia iyashi mu milumbe.
Ililiyashi ilitwa ukuti imilumbe. Babomfyia ifilagililo cilabushiku pa
kutwafwako ukwishiba ifyo Lesa aba.

Ilyashi Lya Mpaanga Yaluba (Luka 15:1-7)

*Bakasonkesha bamusonko na bampulamamfunde
baishilelongana kuli Yesu, balefwaya ukumumfwa. Abafalise na
bakafundisha bamafundye baleisosha." Balasosa abati, uyu
muntu asekelela bampulamafunde no kulya nabo.
Elyo Yesu abomina uyu umulumbe ati, 'Bushe nani pali imwe
uwakuti nakwata impanga umwanda umo (100), nga alufyapo
imo, ashingasha impanga amakumi pabula na pabula (99) mu
mpanga, aya alefwaya iyilubile mpakafye aisange? Elyo nga
aisanga, kuti asansamuka aibika pa mabeya. Ilyo afika
kumwakwe, kuti alonganya bacibusa bakwe. Abeba ati, ala
iseni tusansamuke, ninsanga impanga yandi iyalubile. Ine
ndemweba ukuti nifyo fine mu mulu mulaba ukusansamuka
pamubifi umo uwalapila no nokupilibuka, ukucila pa bantu
bakaele amakumi pabula na pabula (99) abashikabilo
ukulapila."*

Mucitabo cakwa Mateo ici citemwiko ico Lesa akwatila impanga shakwe ala bantu abatushinguluka ifwe cimoneka mufyo aloosha pa bantu ba mu musumba wa Yerusalem, muli shino nshiku ecalo ca Israeli.

Belengeni Mateo 23:37 bonse baleumfwa mwibumba.

Yelusalemu, we yelusalemu, wewipaya bakasesema no kwipaya kumabwe inkcombe lesa akutumine! Yangu imiku ubwingi iyo nalefwaya ukulonganya bamwano, nga filya nankoko afukatila tumwane muma pindo, Nomba tamwalefwaya.

Yesu alolesha pamusumba wa yelusalemu elyo aibukisha imembu sha bantu. Yesu alimwene fyonse ifyo Abantu balecita. Nangu line baipeye abo Lesa atumine, alefwaye cilonganino ukuba pamo bonse nganankoko ufukatila bamwane mumapindo. Alikwete nkumbu pali bonse fye.

Bushe aiswilemo Icipu batini? Bushe afwaile ukonaula umusumba? Awe iyo, aiswilemo fye nkumbu pa bantu balimo-nga nankoko. Ilingi mumishi twalipata abamasambi; tulabapingula kabilii tatufwaya kwampana nabo. Tulabatamfyia mu nkuta shesu elyo limbi na mumishi mwine. Lelo iyi temibebe yakwa Yesu.

Abamwene nga bantu abalekabilia ubwafwilisho nokusungwa nga utwana twa nkoko nangu impanga yaluba iyili mulyashi lya nkoko ishiba ishifyashi ishisuma. Nangu line shati tashilatota shikala pamani kabilii nokuyakafya. Ilyo tukoko tuli utunono shilatulisha nokutucingilila mumapindo ya shiko. Yesu nao efyo aba pabantu bakwe.

Nelyo twabembuka nokubutuka kuli Lesa ena alatufwaya nokwishiba

efyo tuli kibili nokutusunga.

Paulo umusole ali na maka uwalekonka Yesu, atile, ukutemwa kwakwa Lesa mubena Roma 5:8:

*Lelo kwena Lesa alilanga ifyo atutemwa pakuleka ukuti
Kristu atufwile ilyo twali ababifi.*

Lesa tatulolelele ukuti tube abasuma kuli ena. Tatulolelele na ukuti tulombe ubwelelo. Ena atufwilile ilyo twali ababembu kibili tatwatontonkenyepo na pali ena.

Ukulanshanya

Beni mutumabumba utunono utwabantu batatu nangu bane (3-4). Mulanshanye pamepusho aya.

- Bushe ili lyashi liletusambilisha nshi pakutemwa kwakwa Yesu? Bushe citemwiko cimoneka shani?
- Bushe nililali icine cinefye waumfwile ukutemwa kwa kwa Lesa mubumi bobe? Lanshanyeni mwibumba lyenu nabanenu.
- Bushe twalitemwa Abantu abatucita ifibi elyo nokutupata balitupata?
- Bushe cintu cayafya ukutemwa Abantu umo tatwamwenemo nelyo kamo?

Ipepo

Benimutumabumba utunono utwa bantu babili nelyo batatu (2 or 3), mu pepe. Cila muntu apepele pa fintu ifi pesamba:

- Ukutotela Lesa pacitemwiko atukwatila.
- Pakwishiba ifyo tucita nokutontonkanya lelo nangu cibe fyo

alitutemwa ifwe.

- Pepeleniko abantu mumashina abo abapatwa elyo abamoneko kuti 'ba bembu' mumushi wenu.
- Mutoteleni bonse pakutubumba bonse abapananako elyo abacindami.
- Mutoteleni pantu alimutemwa kibili alamusakamana ngo mufyashi musuma.

Ilembo lya kusungila

Belengeni ilembo lyakusungila ku mutwe pakuti onse mwibumba omfwe. Kanshi bafweni ukusambilila mulibwekeshepo imiku iingi, panuma yenu.

Kibili na ifwe bene twalishiba no kusumina twalisumina ukuti Lesa alitutemwa. Lesa citemwiko, na onse uwaba na Lesa, kibili Lesa wine nao aba nankwe."

1 Yohane 4:16

Icilangililo Tuli No Kupashanya: Mayo Theresa

Muloleshe pa filangililo na bantu pakuti muikoseleshe

Mayo Thresa ali mulukuta lwa katolika nga Minshoni, uwafyalilwe mu Alberia lelo aikele inshita ikalamba nganshi mu bumi bwakwe mu Calcutta, India ukwafwilisha abaland. Aikele muli bumushilo elyo aumfwile Lesa alemwita ukusha ubwikalo ubusuma nokuya mukuba pakati nankati kabali nensala. nobumi ubwabipa elyo abali abapina nganshi. Cali mwafishe pakwamba.

Takwete impiya kanshi ifintu fyalikosele mu bumi. Alefwaya ukubwekelamo kuli bu Minshoni pantu kwena ifintu fyali bwino. Nomba asalilepo ukwikala no kubika umutima wakwe mukubombela abaland. Asumine ukuti nga walishiba Kristu cilenga ubumi ukuba

ubukankala kibili ubwapwilika, elyo no kwafwa bambi ukucilapo.

Atendeke amasukulu, amayanda ya ba Kashiwa, incende yakwikalamo ababulwabafyashi elyo na shimbi incende umwakwafwila abo abalefwa. Atwalilile umulimo wakwe na balanda mpaka fye ne lintu afwile ne myaka amakumi cine konse konse na cine lubali (87).

Apele ubumi bwakwe mukutangata abacushi ukucila ena. Acitile ici pantu Yesu aikele mu bumi bwakwe kibili ewa mwafwile ukucita ifi.

Ukulanshanya na Mepusho

- Bushe ilyashi lya pali Mama May Theresa lya kukoselesha? Cinshi calenga ukuti likwafwe?
- Bushe letonkanyapo mu nshila shimo mu mushi wesu kuti naifwe twaba nga Mayo Theresa?
- Bushe kuti twacita shani pali ici?

Imilimo ya uno mulungu

Cila mulungu naukwata umulimo wa kubomba imwe. Uyu mulimo ukatwafwa ukutemwa abantu besu mushi wesu kibili no kusambilila ifyo twingatungulula incende twikalamo.

Uno mulungu muli no kukumana elyo no kupepa. Muli no kulanshanya pashita imo, nga mukumana pansafye imo cisuma cilifye bwino.

Ilyo mwakumana kwateni inshita yakulanda pafintu mwingshanya icitemwiko cakwa Lesa kabantu mu mushi wenu. Elyo pepeleni pafyo mwalanshaanyapo elyo mwipushe Lesa amwafwe temukulandafye ifya kucita iyo, lelo ne fintu muli no kuficita pakufikilisha.

2: Ukutemwa Kwa Kwa Lesa Kufwaya Ificitwa

Ubuyo

Ukwishiba ukuti Lesa alitutemwa cili no kumonekela mu kucitapo icintu cimo mu kubombela pamo na bantu ba mu mushi wenu.

Ilembo Lya Kusungila

Belengeni ilembo lya kusungila ku mutwe ilyo bonse bale umfwa mwi bumba, ne bumba lilebwekeshapo panuma yenu.

*Kabili apo ali ngo muntu,
aliicefeshe,
alebeela mpaka na ku mfwa,
nayo imfwa ya pa musalaba.*

Fillip 2:8

Ukwishiba Icipigo

Ilyashi mu Cipingo pesamba lili pali Yesu ilyo alefwa pa musalaba. Icipingo citila aciti, Yesu alilangile ukutemwa kwakwe pali ifwe mu kutufwila umwine alitanikwe. Ipusheni bonse mwibumba ukuti besale amenso yabo kabili ilyo mulebelenga ili ilyashi belenganye ukuti ifi filecitwa pa mulandu wabo.

Belengeni icipande cacipingo ici pansi kuli bonse mu cibemba.

Ilyashi Iya Kutanikwa (Mark 15:16-39)

Abashilika bacusha Yesu

Abashilika basendele Yesu nokumutwala mwisano (ilitwa ukuti, Praetorium) kabili fyaita ifita fyonde. Fya mufwika umwingila wa kashikila, elyo fyalema pamo ing'ana ya myunga, elyo fya mufwika na ku mutwe. Elyo fyatendeka ukulamuposha fileti, 'Mwapoleni Mulopwe, we mfumu ya Bayuda!' Fyalamufupaula ne tete kumutwe, fyalamusaka amate. Kabili fyalamufukamina pakumutotela. Ilyo fyaleka ukumupumya, fyamufula umwingila wakashikila, fyamufwika ne nsalu shakwe, Elyo fyamutwala kunse ku kumutanika.

Batanika Yesu

Mu nshila bakumanya umuntu alepita ukufuma mu mpanga,

Simon umwina Kurene, wishi wakwa Alekisanda na Rufusi, eo bapatikisha ukumusendelako umusalaba. Elyo batwala Yesu ku ncende iyo beta Gologota (emukutila, ‘Pa Cipanga). Elyo bamupeela no mwangashi uyo basekenyemo umuti muri, Nomba akaana ukunwa. Awe elyo bamutanika. Nomba pakwakana ifyakufwala fyakwe pena, balapendula pakumona ico cila muntu alebulapo.

Bamutanike cilya akasuba kasansama pa nshita ya 09:00. Umulandu walembelwepo uo bamwipailepo wakuti, ‘Ni Mfumu ya Bayuda.’ Kabinge batanike pamo nankwe ifipondo fibili, cimo ku kulyo cimbi naco ku kuso. Epakufikilisha ifyalembwa mu Malembo Yamushilo ayakuti, ‘Apendelwe pamo ne fipondo.’ Kanshi abantu abalepitapo balemutuka balekunta ne mitwe balati, ‘Eya! Tewe waleti, ‘nkabongolole Tempele, elyo nkalikuula mu nshiku shitatu?’ Kanshi ipusushe we mwine, ika na pa musalaba!’ Mu musango umo wine bashimapepo bacindami na bakafundisha bamafunde balalanshanya balemuseka abati, ‘Alepususha bambi, nomba afilwa ukuipususha umwine! Lekeni Kristu Imfumu ya bena Israeli ike pa musalaba uleke tumone, tusumine!’ Kibili nabo bene batanikwe nankwe, nabo balamusaalula.”

Yesu Afwa

Cilya akasuba kafikile pakati ka mutwe pa inshita ya 12:00, imfifi yakupile icalo conse, ukufikafye na lilya nakasuba pa nshjita ya 15:00. Elyo cilia akasuba kasendama yesu atile ati, ‘Eloi, Eloi, lama sabakatani?’ Emukutila, ‘Lesa wandi, Lesa, wandi cinshi wandekelesesha?’ Elyo abantu bamo abaiminiine mupepi ilyo baumfwa, balasosa abati, ‘Umfweni, aleita Eliya!’ Elyo umo abutuka, aya tumpika umwepu mu mwangashi

uwakantuka, autunga na kwiteke, amutambika ukuti anwe. Asosa nokuti, ‘Pembeleni lekeni tumone Eliya nga alaisa mwishapo!’ Elyo Yesu apunda ishiwi ilikalamba aleka no mweo. Awe icisalu balecinga mwi Tempele calepuka pakatui ukufuma pamulu ukufika na pansi. Elyo mukalamba wa fita umo uwa iminine apalungatene na Yesu, pakumona umusango awwilamo, asosa ati, ‘Cine cine uyu muntu ni Mwana Lesa.’

Ilingi line mu mushi wesu Abantu kuti basosa ifintu ifisuma ifingi ku kulangisha umucinshi ku muntu umo. Limbi tulalanda ne fintu ifishili fya cishinka [pakutilafye tuicingilile umusebanya ku muntu wesu nelyo munyinefwe. Icitemwiko cakwa Lesa tacilandafye ifintu fisuma iyo. Icitemwiko cakwa lesa cilabulamo ulubali kibili cila citapo cimo pamulandu wesu, ecalengele apeele umwana wakwe umo fye mpo pamulandu wesu.

Nga twabelenga ici cipande palwa ciko fye ceka ukwabula ukumona namalembo mu Baibebe yambi calalanga nge cintu icibi nganshi, Kalapashi umwine wa lyashi na fwa. Nomba capwa. Ne lyashi lyapwa apapene, lelo tatubelenga fye ici cipande ukwabula ukabelenga ifya konkelepo pali ili lyashi.

Muli Yoani 3:16 Yesu alondolola ukuti,

Pantu Leasa alitemwisha aba pano isonde. Abapeela na mwane uwabafye umo mpo. Pakuti onse uwa musumina, ekaloba, lelo akwate umweo wape.

Lesa alimwene ukuti twali mu mafya, kibili pamulandu wa ici ali uwaiteyanya ukupelela ifwe mwane nao umo mpo. Pamo nge lambo lya pa fyabubifi fyesu. Ali tufwilile; ali tusendele ukukandwa kwesu pa bubifi twacitile.

Ifwe ifi efyo twali no kucita. Ilyo twaishiba icitemwiko cakwa Lesa ifyo caba icapwililika kabili cisuma pakutulange icitemwiko ca kwa Lesa muficitwa. Icilepuilibula ukwafwa abantu elyo no kubatemwa mu ficitwa. Ukuba umwina Kristu cipilibula umutima elyo cifwile ca moneka kufyo ulelanda no ku cita.

Ukuba umwina Kristu tekuya fye kumapepo, icishinka cakutila icikulwa tupepelamo, ala cikulwafye. Icishinka cakuti ulukuta bantu bakwa Lesa elyo ne millimo iyo babombela pamo.

Icitemwiko ca kwa Lesa calicila pa kusambililafye, ala cintu cileta ubupilibulo. Cipilibula mukutila tulino kutemwa abo abashatemwikwa, cilolele mukuti tuli no kubombela elyo no kwafwa abantu twikala nabo. Tatuli nakusalapo cimbi pali ici. Ifi efyo umwina Kristu acita.

Bushe tuli abaipekanya ukuba bambo Lesa enga bomfya pakulanga icitemwiko ca kwe?

Ilembo Lya Kusungila

Belengeni ilembo lya kusungila ku mutwe ilyo bonse bale umfwa mwi bumba, ne bumba lilebewekeshapo panuma yenu.

*Kabili apo ali ngo muntu,
aliicefeshe,
alebeela mpaka an ku mfwa,
nayo imfwa ya pa musalaba.*

Fillip 2:8

Ukulanshanya na Mepusho

Beni mutumabumba utunono utwa bantu batatu netyo bane nokulanshanya pali aya amepusho.

- Yesu aliicefeshe: Bushe ici cilepibula nshi kuli ifwe?
- Bushe fintu nshi Yesu acitile? Bushe Abantu balimutemenwe pafyo acitile? Nga taushininkishe pafyo Yesu acitile, lolesha mu fitabo fya kwa Mateo, Marko, Luka na Yoani ifyaba mu Cipingo).

Icilangililo Tuli No Kupalanya: Maximillan Kolbe

Muloleshe pa filangililo na bantu pakuti muikoseleshe.

Maximillan Kolbe aliketwe ubufugwa kubena Germany mu nshita ya Nkondo ye sonde lyonse iya bubili (2). Mu mwenshi wa July 1941, umuntu umo pa ba fungwa bali na Kolbe alibutwike. Pakulesha abafungwa na bambi ukubutuka... inkonkani ya mu kalamba wa kamba atile twala salapo abaume ikumi (10) pa bashele, ukubasunga ukwabula ukulya mpaka bakafwe abali mu “Block 13” ica cililemo pali bonse mukucusha abafungwa. Umo pabaume basalilwe... Alilile inkuta atile, “umukashi wandi ee!” Kolbe aliipeele mucifulo cakwe.

Umo basungle abo baleseshe ukulya, Kolbe alepela iminsa cila bushiku apa peeple amaka yakwe kabili alepeela Ulukaristia kubafungwa alebomfyा umukate ushitutumuka kabili ecalenga wali uwalinga ukupelwa nge cimuno, ulukaristia, efilyo alebomfyा.

Ale tungulula abafungwa banankwe munyimbo na mapepo. panuma yamilungu itatu (3) ukwabula ukulya no kunwa amenshi, Kolbe eka fye na bambi batatu (3) ebashelemo abatuntulu, abomi.

Alekoselesha abanankwe ilyo alebeba ati tuli no kuba mukwangufyanyafye... mumulu. Inshita yonse kalinda wabafungwa aleisa mukubamona, ale iminina pakati nangu nafukama elyo alelolesha bonse tondolo abo abaingila muntu bali. Ilyo Kolbe alangilwe ukuti eushelepofye eka bonse nabafwa bali mwipeye nenhindano yalimo carbolic acid. Bamo abasangilweko ilyo bamulashile inshindano yakumwpaya aimishe ukuboko kwakukuso

elyo alelolela tondolofye pakuti ba mulase iyi nshindano.¹

Umufungwa ulya alubile, baishilesanga alifwa mucimbusu ca pa Kampu. Tafyukile fye iyo.

Ukulanshanya na Mepusho

Beni mutuma bumba utunono utwabantu batatatu nangu bane (3-4). Lanshanyeni pamepusho aya pesamba.

- Bushe Maximilliam Kolbe alangile shani icitemwiko ca kwa Lesa?
- Bushe muletontonkanya umufungwa uwapuswike, cinshi atontonkenye?
- Bushe cinshi cilesha ukutemwa abantu mu bwikashi bwesu cila bushiku? Tacilepilibula ukuti tuli nokufwila mwipunda lyabanensu lelo limbi tufwile ukukwatila abantu inshita nangu ukubabombelapo umulimo umo uwakubafwako. Icilangililo, kuti mwaafwa umuntu mwibala imilimo yonse iyo akwete.

Ipepo

Ukwikala umutalalila cila muntu mwipepo

Koselesheni abantu panshitafye inono bamineti basano (5) Umutalalila pakuti balapile. Bepusheni balombe ubwelelo pali bukaitemwe elyo nokuitangisha muli fyonsen. Kanshi natwipushe Yesu atulange mucende umo tuli no kulanga icitemwiko kubanensu. Icefyeni muli aya mapepo.

Peperi Nabanenu Bibili Bobili

Elyo mubebe babe babili babili no kubepusha ukwipapelako pakuti,

¹ Unknown (22 April 2020), *Maximilian Kolbe* [ONLINE] Available at: https://en.wikipedia.org/wiki/Maximilian_Kolbe [Accessed 28 April 2020]

bapeele ubumi bwabo kukwafwa bambi.kwateni icintu cimo ico mwalapepelapo, mumapepo. Nga cakuti umo kuti alomba inshila ya kwafwilamo abalanda pepelenipo pali ici cine. ngakulanga uluse lwa kwa lesa ku bantu kuti mwalombelapo, Nga kuli abashishibe icakupepelapo ipusheni Mupashi wa Mushilo ukuti amutungulule.

Ilembo Lya Kusungila

Belengeni ilembo lya kusungila ku mutwe ilyo bonse bale umfwa mwi bumba, ne bumba lilebwekeshapo panuma yenu.

*Kibili apo ali ngo muntu,
aliicefeshe,
alebeela mpaka an ku mfwa,
nayo imfwa ya pa musalaba.*

Fillip 2:8

Imlimo ya Uno Mulungu

Lanshanyeni ilyo mukakumana mukupepa uno mulungu kibili nokulanda fye pa filecitika. Muli no kukumana pansafye imo.

Ilyo mwakumana muli no kucita ifi:

- Abashiya kumapepo ya lukuta
- Abalanda mu mushi wenu. Aba bafwile ukuba abalanda icine cine pa bantu bonse.

Ilyo mwalemba amashina, pepeleni cileshina. Pepeni ukuti Lesa enga bafwa bonse elyo nokubapeela ifyo balekabila. Pepeni ukuti, lesa alemibomfyia mu kubomba uyu mulimo.

3: Uli Mwana Wakwa Lesa

Ubuyo

Ubukankala bwa ili sambililo kutwafwako bonse ukwishiba ukuti tuli bana bakwa Lesa. Pamo nga filya twi kala mundupwa, ukuba abana ba kwa Lesa mwaliba ubukumu elyo ne milimo tufwile ukubomba. Na muli ici icipande twalasambilila pali imo iyo.

Ilembô Lya Kusungila

Belengeni ilembo lya kusungila ku mutwe ilyo bonse bale umfwa mwi bumba, ne bumba lilebweke shapo panuma yenu.

*Lelo bonse abamupokelela, ba musumina no kumusumina,
ben a bapela amaka yakuba abana bakwa lesa. Baba abana ba
kwa Lesa te mumusango wabumuntu, nangu ukufwaya kwa*

bantu, nangu ukufwaya kwa mwaume, awe iyo, ni Lesa fye umwine kumaka yakwe.

Yoani 1:12-13

Ukulanshanya na Mepusho

Babikeni mu mabumba aya nono aya bantu batatu nangu bane (3-4). Lanshanyeni pa mepusho aya.

- Landeni no kulemba ifintu ifyo umufyashi acitila Bamwane.
- Bushe mwalisumina ukuti Lesa alatucitila ifintu fwebana bakwe? Bushe acita shani?
- Panuma yanshita, bakoselesheni bamwebe fintu balanshaya mumabumba ayanono pa kuti bonse bomfweko. Iyi ninshinta yakukoseleshanya.

Ukwishiba Icipigo

Belengeni icipande cacipingo ici pansi kuli bonse mucibemba.

Muletungululwa Namupashi (Galatia 5:16-26)

Ifyo ndemweba nifi muleenda aba tunguluwa nomupashi, lyena tamwakulakonkelela ifyo ubuntunse bwesu bufwaya. Efyo ndemweba nifi, muleenda aba tungululwa namupashi, lyena tamwakulakonkelela ifyo ubuntunse bwesu bufwaya, Pantu ififwaya ubuntunse bwesu fyalipusana nefyo mupashi afwaya. Elyo ifyo mupashi afwaya, nafyo fyali pusana ne fifwa ya ubuntunse bwesu. Mupashi no buntunse filalwishanya. Kanshi eico mufililwa ukucita ifyo mulefwaya ukucita. Lelo nga Mupashi amuntungulula, kanshi ninshi tamwateekwa na mafunde yakwa Mose.

Nomba imicitile ibi iya buntunse yalishibikwa fye bwino. Niyi, bucilende, ubupulumushi, ubucende, ukupepa utulubi, ubuloshi,

ukutana, no kulaumana, ubufuba, icipyu, bukaitemwe, akapatulula no ku kana umfwana, umufimbila, bucakolwa, ubulili, elyo nafimbi ifya uyu musango. Ndemusokako nakabili nga fyo namusokele kale ukuti Abantu acita ifi fintu tabakapyane bufumu bwakwa lesa.

Lelo Mupashi wena alenga icitemwiko, insansa, Umutende, umutekatima, icilela, ukuwanya ubufumacumi, umutembo no kushipikisha. Takwaba ifunde nangu limo ililesha ifya musango uyu. Abantu bakwa Kristu Yesu bena balipaya imbeela yalubembu no lunkubwa lubi. Apo mupashi. Ewatupela umweo, kanshi natuleenda no mupashi. Natuleke ukuitutumuna, nangu ukusonsombana, nangu umo ukulafimbila umunankwe.

Icipande ici calembelwe no musole Paulo, kubekala calo Abena Kristu mucitungu citwa Galatia, Aba bena kristu cine cine baleesha ukwikala ubumi busuma, nga abana bakwa lesa. Umusole Paulo alefwaya ukwafwilishako Abantu ukwikala abakaele, eico, abapeele aya mano.

Atile kwabafye inshila shibili ishabwikashi busuma limo kuitemwa wekafye, ukulafwaya fye fyonse niwe filewamina ifyo ulefwaya no kucitafye ubufwayo bobe epela, citwala ku mafya ayengi kabil nobufi ubwingi mubumi bwesu. Uku te kwikala ngo mwana wakwa Lesa.

Cimbi kwikala mumupashi-ukuleka ukubifya mubumi bwesu elyo no kwikala ngo mwana wakwa Lesa. Icingatwfwa ukwishiha ici Paulo alembele ifintu pabula (9) ifisabo fya Mupashi.pamo nga fintu icimuti citwala fisabo mu nshita yafiko, kanshi Paulo umusole atontonkenye ukuti ifi efyo Abantu benga cita nabena.

Umwana wakwa Lesa niuyo uwaishibikwa kuli Lesa kabili alikwata

nefi sabo mubumi bwakwe. Ala abena Kristu bene bene balamoneka kufintu bacita, te pafintu basosa. Temulandu wakuya ku nganda yakwa Lesa nelyo kwi Tempele cila mulungu tacipilibula ukuti nishi uli mwana wa kwa Lesa.

Paliba icintu icikankala pafisabo ifyo Lesa afwaya ukulakula mubumi bwa bana bakwe. Ifi fisabo fyonse fila kumya abantu bambi. Natutontonkanye pali ifi filangililo fibili.

1) Umutembo

Caliba icayafya ukuba uwamutembo na ifwe bonse, kuti twaba fye no mutembo kuli bambi abantu. Icilepilibula abantu mumushi wesu nangu abantu abamulupwa Iwesu. Ici cilakumya umuntu umbi.

2) Icilela

Icilela tacilepilibula ukuba umusuma kuli iwe we mwine, Awe iyo! Ala kuba umusuma kubantu bambi, ukubafwa, ukubapeelako fimo elyo no kubabombelako imilimo.

Ukukaana ikala ngo mwana wakwa Lesa ekuba no bufuba, bukaitemwe kibili no kufwaisha ubumi bobo ukuwama ukucila bambi. Uku ba mwana wakwa Lesa ala kuba uwaibelako, ukupeela umweo obe pamulandu wa bantu bambi.

Te onse umwana wakwa Lesa acita ifintu fyonse bwino, ilerotukaya ku mulu fye, elyo tukaba abafikapo, lelo ukufwaya kwesu lyonse mu bumi bwesu kulingile kwaba kwakuti tube ifyo afwaya.

Icilangililo cimbi ico icipingo cibomfyा lubuto elyo ne mfifi. Abana bakwa Lesa balinga ukuba abantu ba lubuto. Ilyo kushili umwenshi, impanga iba iyafitafye fititi. Tochi nangu ikandulo kuti mwaimona apali intamfu iitali.

Ifi efyo umwana wakwa Lesa, nangu nga fintu icipingo cita aciti,

“Ulubuto lwe sonde” efyo tufwile ukuba.

Belengeni Mateo 5:14-16 apatweba ukuba Abantu ba lubuto mu mushi wesu.

Nimwe lubuto lwa ba pano isonde. Umusumba bakuula pa mulu wa lupili tet ukaane ukumoneka. Tapaba nangu umo uusanika icisaniko, kabili acikupikilapo inongo. Awe bacibika apasansama pakuti cisanike bonse abali mu ng’anda. Efyo na imwe lekeni ulubuuto lwenu lulesanikila Abantu, pakutui nga balamona imilimo yenu iyisuma, balelumbanya shinwe wa mu mulu.

Ukulanshanya na Mepusho

Beni mutumabumba utunono utwa bantu batatu ukfika kuli bane (3-4). Lanshanyeni pamepusho aya.

Landeni pa fisabo fya mupashi fyonse elyo mulondolole cila cisabo ifyo cinga langwa mu bumi bwesu kabili na fintu cinga bomba mu mushi wesu.

Ifisabo fya mupashi nifi: icitemwiko, insnsa, Umutende, umutekatima, icilela, ukuwamya, ubufumacumi, umutembo no kushipikisha.

Ilembô lya kusungila

Belengeni ilembô lya kusungila ku mutwe ilyo bonse bale umfwa mwi bumba, ne bumba lilebwekeshapo panuma yenu.

Lelo bonse abamupokelela, ba musumina no kumusumina, bena abapela amaka yakuba abana bakwa lesa. Baba abana ba kwa Lesa te mumusango wabumuntu, nangu ukufwaya kwa

*bantu, nangu ukufwaya kwa mwaume, awe iyo, ni Lesa fye
umwine kumaka yakwe*

Yoani 1: 12-13

Icilangililo Tuli No Kupalanya: Icupo Cisuma

Muloleshe pali ifilangililo na bantu pakuti muikoseleshe.

Ili iyashi lya mwaume umo uo nakumenye ku Scotland, uwa leikala mu mfifi kibili atendeke ukwikala mu lubuto. Nalipilibula ishina lyakwe pakukaana ishibikwa.

Luka ali mwaume umo uwa kulile mu lupwa umo alangile icitemwiko icinono fye. Nga fintu ba wishi na ba nyina tabamulangile icitemwiko, ici calengele aleumfwa ifibi palwa; mu kukana temwikwa mu bumi bwakwe. Ilyo akulile alefwaya inshila sha kupwisha ici ica kukaana temwa.

Atendeke ukunwa imiti iikola pakuti aleumfako fye bwino. Bwangu bwangu atemwishishe ifyamba nganshi. Fyali sendele ubumi bwakwe. Fyamusenda afilwa no kufileka. Fyalemulenga ukumfako bwino. Ubwafya bwaishile bwa ndalamu sha kushitilamo, atendeke ukwibila abantu. Nga aiba ashitisha ifintu ebile pakutifye amonemo ulupiya lwakushitamo ibange, lya mucitile umusha.

Ilyo papitile inshita bakapokola bali mwikete aleiba kibili bali mukakile mu cifungo Nomba alatifye afuma mu cifungo kibili abwelelamo.

Bushe Nomba ali no kucita cinshi? Takwete incito elyo takwete isubilo.

Abakote abena Kristu umulume no mukashi bamulangile inshila imbi

iya kwikalilamo. Bamulangile icitemwiko ca kwa Yesu. Tabalandilepo fye pa citemwiko cakwa Yesu lelo bamulangile mu ficitwa.

Bali musendele uyu umulumendo mu ng'anda yabo, balamutangata kibili no kulamupepelako. Amwene ukuti icitemwiko ca kwa Yesu kuti ca panga ubupilibulo. Alekele ukupepa ibange ne miti imbi iikola elyo asalilepo ukwikala ubumi bwakwa Yesu. Uyu muntu mwaice uo ubumi bwakwe bwapilibwilwe bonse na Yesu. A bena Kristu balengele ukuti ici citike abo abaleikalanga bana bakwa Lesa kibili balangishe umulumendo icitemwiko ico Lesa akwatila abana bakwe.

Ipepo

Akanikaneni mube bibili bibili elyo lanshanyeni pa fisabo fya mupashi' ifyo tulwishanya nafyo ilingi. Bepusheni nimuli cisa cisabo bakwatishamo abunasha mu bumi bwabo?

Ilyo line, pepeni ukuti icisabo canakisha cilekoseshapo mu bumi bwabo.

Ilembo lya kusungila

Belengeni ilembo lya kusungila ku mutwe ilyo bonse bale umfwa mwi bumba, ne bumba lilebwekeshapo panuma yenu.

*Lelo bonse abamupokelela, ba musumina no kumusumina,
bena abapela amaka yakuba abana bakwa lesa. Baba abana ba
kwa Lesa te mumusango wabumuntu, nangu ukufwaya kwa
bantu, nangu ukufwaya kwa mwaume, awe iyo, ni Lesa fye
umwine kumaka yakwe.*

Yoani 1: 12-13

Imilimo ya uno mulungu

Belengeni amashina mwalembele umulungu wa fumako. Sangeni nshita muli uno mulungu ilyo utumabumba tunono twingaya ku

cipempu. Musalepo bamo nga nacilinga ukuti bamo bashale. Kuli fimo ifyo bengaya cita ilyo bali mucipempu:

- Bushe teti bamo mu bakanye ifyomwasambilile mwisambililo 2 pali Yesu uwa tufwila.
- Sendelenipom icabupe icingafwa abo muletandalila.
- Nga kuli umulimo mwinga bombela Abantu paku bafwako citeni ici.
- Ilyo muli mu cipempu, ipusheni abantu inshila mwinga bafwilamo kabilii mulembe. mwilufya apo mwalemba.

Nga mwaba pempula, bepusheni ifyo balekabila, lembeni fyonsen no kushinikisha ukutila tamulufishe apo mwalemba.

4: Ukupela ngolukuta lwa bena Makedonia

Ubuyo

Ukusambilila ifyo icipingo cisosa pakupela indalamaka kibili musonsombwe ukuti muli nokuba bakapekape nolupiya lvesu fwebene pamo nefintu twakwata.

Ilembo lyu kusungila

Belengeni ilembo lyakusungila kumutwe ninshi bonse baleumfwa mwibumba. Kibili bafweniko. Kusambilila mukubwekeshapo imiku iingi, ilyo mwabelenga nabena balebwekeshapo panuma yenu.

Mwilatulila ifyuma pano isonde apo fyonaika ku ndalawa naku

fishishi, apo abapupu besa batoba in'ganda nokufiba. Lelo muletutila ifyuma mumulu umo fishonaika kufishishi nagu ku ndalawa nabapupu bakutoba nokufiba takwaba Pantu ukuli icuma cobe, ekuba nomutima obe wine.

Mateo 6:19-21

Ukwishiba Icipigo

Belengen icipande cacipingo pesamba bonse mwibumba.

Icilangililo ca bupe Bwakwa Mukafwilwa (Marko 12:41-44)

Elyo yesu aikala apalungatene napakutulila umutuulo mwitempele. Aloleshe ifyo ibumba lya bantu lileposa indalamu mucipao. Abafyuma abengi baleposamo idalamu ishingi. Elyo paisa mukamfwilwa umo umupina, ena aposamo utundalamu tubili. Yesu aita abasambi bakwe, abeba atl.

Ndemweba icine cine uyu mukamfwilwa umupina aposamo ukucila bonse abaposelemo indalamu mu cipao. Pantu bonse abaposelemo idalamu, bafumishe pafingi, lelo uyu muka mfwilwa umupina ena aposamo tonse uto akwete utwakulilamo.

Yesu alelolesha pandalama shalebikwa mu cipao. Amwene abakankala bale peela ulupiya ulwingi, lelo aba tebo atashishe. Alondolwele kubasambi bakwe ukutila mukamfwilwa ewatulile ifisuma pali bonse.

Ilingi mu Africa tulaibwekesha kunuma mukupeela ubwelelo bwakuti tulibapina pakutila fye twipeela. Ukuba umupina temulandu mushingapeelela. Lesa alishiba ukuti mwakwata ifinono, lelo ena alefwaya ukuti tulepeela ifwe ifyo tulekabila, kibili atulaya ukutupeela ifyo tukabila fyonse, tumucetekele elyo nokumwipusha

fintu alefwaya tu mupeelee. Kanshi tube abashipa twende mubusumino kibili tupeele nge fintu atukonkomeshapo. Mukamfwilwa tali mukankala kibili ena apeele ifyo akwete.

Icilagililo Calukuta Lwaku Macedonia (2 Kolinti 8:1-7)

¹*Kanshi nomba, mwe bamunyina ne nkashi, tulefwaya mwishibe ulwa kusenamina uko Lesa apeela inkuta sha bera Makedonia.* ²*Mukati ka fyakweshiwa ifingi, mukusekelela kwabo ukwingi no bupina ubwacilamo baba abalepongoloka mu kupela ukwakupapa.* ³*Pantu nababela inte ukuti bapele ukucila namaka yabo yene. Mukitemenwa abene,* ⁴*batupapatile pa mulandu wakukumako mwisenge lyu kupyungilaabantu bakwa Shikulu.* ⁵*Kabili bacitile ukucila no kusubila kwesu: babalile baipela abene kuli Shikulu, elyo kabili umwabela ukufwaya kwakwa Lesa na kuli ifwe.* ⁶*Kanshi twakoncomeshe Tito, nge fyo abombele pa kubalilapo, ukufkilisha umulimo uyu uwakusemina mwipunda lyenu.* ⁷*Lelo apo mwaba abacishamo mu fintu fyonse— mu citetekelo, mu kulanda, mu kwishiba, mu kupimpa ukwapwililika na mu citemwiko ico twa kukishe muli imwe— mumone ukuti mwaba abacishamo na mukusenamina kwa kupeela.*

Umntu mo uwa maka nganshi mukukonka Yesu uwitwa umusole Paulo atendeke ulukuta ku Macedonia. Lukuta lwa bantu abalifye abapina. Bapitile mu mafya ayengi ngashi kibili tabakwete ulupiya ulwingi nagu icuma icingi.

Nomba, bali ababupe. Bali ababupe ukucila ifintu balecetekela bambi ukuba. Tabapeele ifintu basungile. Tabapeele ifya bangukiile ukupeela. Bapeele ukucila pafyo bakwete. Balitashiwe mu musango

bapelelemo ukwabula akaso.

Tacali fye pamuntu umuntu umo ukupeela awe, ala libumba lyonse lya basumina ukupeela pamo.

Ilingi line calyafya ukupeela palobe weka lelo bonse pamo kuti twacita ifikulu nganshi limbi mule tomtonkanya ukuti bushe bukankala nshi buli mukupeela ilyo ningapeela fye utunono. Utunono teti tucite ubpilibulo nelyo panono, lelo nga mwabika ifyabupe fyonsen pamo na banenu nomba no tunono tumoneka ifingi.

Ukulanshanya na Mepusho

Beni mutu mabumba utunono utwa bantu batatu nangu bane (3-4). Lanshanyeni pali aya mepusho.

- Bushe Lesa aleshiba ngacakuti twapeelafye utuono utwabupe?
- Mubwafya elyo no bupina ubwingi ngashi bapitilemo aba lukuta Iwa ku Macedonia bapeele; ku kwafwa ifyalekabila abanabo. Ici cilangililo icisuma kuli ifwe. Bushe mafya nshi tupitamo ayalenga twipela pashita yaliga?
- Bushe ulukuta Iwa ku Macedonia Iwali ulwa wayawaya pa kupeela?
- Bushe ukupeela kwa lundilepo amacushi ya lukuta Iwa ku Macedonia?

Ilembo lya kusungila

Belengeni ilembo lyakusungila kumutwe ninshi bonse baleumfwa mwibumba. Kabili bafweniko. Kusambilila mukubwekeleshapo imiku iingi, ilyo mwabelenga nabena balebwekeleshapo panuma yenu.

Mwilatulila ifyuma pano isonde apo fyonaika ku ndalawa naku

*fishishi, apo abapupu besa batoba in'ganda nokufiba. Lelo
muletutila ifyuma mumulu umo fishonaika kufishishi nagu ku
ndalawa nabapupu bakutoba nokufiba takwaba Pantu ukuli
icuma cobe, ekuba nomutima obe*

Mateo 6:19-21

Icilangililo Tuli No Kupalanya: Ukupela Pa Cililo

Muloleshe pali ifilangililo na bantu pakuti muikoseleshe.

u citungu ca ku Luapula mu Zambia kwaliba ibumba lya bena Kristu abakumana mu mushi umuku umo pa mulungu umo. Bafuma munkuta ishapusana pusana kibili ne ntambi ishapusana. Bonse bekala mu mushi umo.

Bushiku bumo basangile na mutekenya wa sacha (bus) alifwile ukwabula ukulwala mu mushi wabo ilyo alipancito ukutali no lupwa Iwakwe. Afumine ku Lusaka umusumba ukalamba apali intamfu ikana limo [1000km]. Takwete abakusunga icitumbi cakwe no kuteka icililo, ecalengele ibumba lyabula ulutampulo lwa kwafwa.

Bamo batendeka ukufwaya ulupwa pakuti batwale icililo. Ilibumba lyasangile ulupiya lwa kwafwa pa cililo. Fyose bacitile umuntu uo bashaishibe.

Ilibumba lilafwa pa fililo fya bantu mu ncende yabo nelyo fye bantu tabaya nabo ku kupepa. Ili libumba lyabena kristu abashakwata indalamu inshingi bamwene fye ukuti apa palefwaikwa ukwafwa kibili elyo bonse pamo basuminishanya ukwafwilisha.

Lolesheni apo muli ifimushigulwike. Mwalamona ifintu ifingi ifile fwaikwa ukubombapo. Bushe lesa alemwita ukucitapo cinshi? Ee limbi nimwe alefyaya ukuti mubombe pafilefwaikwa. Mwilolela umuntu umbi ukwisa afwilisha. Lesa kuti abomfyia imwe!

Ukulanshanya na Mepusho

Beni mutumabumba utunono utwa bantu batatu ukufika kuli bane (3-4). Lanshanyeni pali aya mepusho.

- Mukutontokanya kwesu tutila ukuti ngawapela fimo ninshi walufyanya. Elyo bushe ukutontokanya limo kutweba ukuti nga twakwata impiya ishingi elyo ne fintu ifingi tukekala abansasa? Bushe ici cacine nangu cabufi kabili icipingo bushe cilandapo ati shani?
- Bushe walitala aupokelela icabupe ca munani, ifyakulya nangu impiya ilyo ule fifwaisha nganshi: lashanyei na banenu abo mwibumba ifyacitike. Nga cakuti walisumina elyo walimona na fintu Lesa atutangata, bushe ici kuti calenga iwe ukuba icayanguka ukupeela bambi?
- Bushe finshi muletontonkanya mwinga peela nge bumba?

Ipepo

Cilamuntu Ekale Umutalalila Mu Kupepa

Ipusheni bonse bekale umatalilila kabili bepushe Lesa ukubabelela uluse pa miku iyungi ilyo bashapeele. Bepusheni ukwipusha Lesa abalange ifyo alefwaya ukuti bapeele kabili bafweni ukutetetekela Lesa ukuti akabapeela ukulingana no kukabila.

Ukupepela Bonse Pamo

- Ipusheni Lesa amwebe ifyo muli no kupeela nge bumba.
- Pepeni ukuti Lesa engatendeka ukumupeela imwe nge bumba, epakuti mwingafwako abantu bambi.
- Toteleni Lesa ico alatupeela fwe bana bakwe.

Ilembo lya kusungila

Belengeni ilembo lyakusungila kumutwe ninshi bonse baleumfwa mwibumba. Kabili bafweniko. Kusambilila mukubwekeshapo imiku iingi, ilyo mwabelenga nabena balebwekeshapo panuma yenu.

Mwilatulila ifyuma pano isonde apo fyonaika ku ndalawa naku fishishi, apo abapupu besa batoba in'ganda nokufiba. Lelo muleutila ifyuma mumulu umo fishonaika kufishishi nagu ku ndalawa nabapupu bakutoba nokufiba takwaba Pantu ukuli icuma cobe, ekuba nomutima obe wine

Mateo 6:19-21

Imilimo ya uno mulungu

Mufwile ukwafwana bonse pamo ifyakupela abaland abacilile pali imwe. Ilyo mukakumana mukasuminishanye pali ifi.

- Ukusenda ubupe bwa mpiya, ifyakulya, nangu ifintu fye fimbi, ifyakupeela abaland icine cine ukucila pali imwe aba mu mushi wenu. Limbi kuti mwapeela utunonofye, lelo cilifye pantu balakwata ukucila pafyo bakwete kale. Cikankala ukusuminisha ngebumba pakucita ici. Ifyabupe mulingile ukupeela nifi ifyakufwala, imbuto nangu fimbi ifyo imwe mukwete.
- Lanshanyeni muli uno mulungu elyo musage ifintu, ibumba lyalabombela mu mushi wenu. Bonse pamo kuti mwasala ifyo muli no kucitila umushi wenu. Kutu mwaafwa abana banshiwa nangu ukulima ibala lya musalu uwa kupeelafye.

Limbi ilyo mwapepele mu mulungu wa ntanshi (week 1), Lesa alimilangilepo ifintu fimo ifyo mwingacita nge bumba lya mu mushi. Ibumba lyenu lyalishiba amafya elyo nefifwaikwa mu ncende yenu. Lesa alefwaya ukupilibula te pamulandu wa bumi bwa muntu umo,

lelo ubumi bwa bonse abo mwikala nabo. Nasalapo ukubomfyia iifwe nga maboko na maksa yakwe mu mushi wesu kibili na muncende shesu twikalalamo.

5: Lesa Alabomba Mu Mushi Obe

Ubuyo

Ili sambililo lyalatwafwako ukwishiba ifintu icitemwiko cakwa Lesa cili no kubomba mu mushi wesu kabili no lubali muli no kubulamo. Twala sambilila ukuti Lesa teti acite icipeshamano ukwabula imwe, Lesa abombela ukupitila muli ifwe.

Ilembo lyakusungila

Belengeni ilembo lyakusungila ku mutwe, libe ninshi bonse baleumfwa mwi bumba. Bafweni ukulishiba balebwekeshapo panuma yenu.

Lelo abasumina bonse baleikala pamo. Ifintu cila muntu akwete fyali fya bonse. Beleshitisha ifyuma fyabo na fyonse ifyo bakwete. Elyo indalamo balemonamo, baleshakanya kuli bonse ukulingana nefyo cila muntu alekabila

Imilimo 2:44-45

Ukwishiba Icipigo

Icitabo ca Milimo ca lembelwe pakulondolola ifintu ulukuta lwa ntansi iwa kulile ukufumafye mu basambi bakwa Yesu, pafyo ulukuta elyo ne Mbila yakwa Yesu Kristu pakulekelesha yafikile ku musumba wa Roma, pali iyo ishita wali musumba uukalamba kabilii uukankala. Ici cipande cilelondolola ifyo ulukuta lwa ntansi lwali.

Belengeni icicipande kwi bumba nokwikatisha.

Ukwampana Kwa Basumina (Imilimo 2:42-47)

kulaikala pamo nga babwananyina, no kulaikala pamo umulalilo wa mfumu, no kupepa. Abasole balecita ifinjelegwe ne fishibililo ifingi. Kanshi abantu bonse bali nakatina. Lelo abasumina bonse baleikala pamo. Ifintu cila muntu akwete fyali fya bonse. Baleshitisha ifyuma fyabo na fyonse ifyo bakwete. Elyo indalamo balemonamo, baleakanya kuli bonse ukulingana nefyo Cila muntu alekabila. Cila bushiku baleya ku kulongana pamo kwi Tempele. Mu Ng'anda yabo mwena balekumana ku kulya

*icakulya (Umulalilo wa Mfumu). Balelya ne nsansa, kabi
aba mutima umo. Balelumbnya Lesa, na bantu bonse
balebatemwa. Cila bushiku imfumu yalebaludilako
kwibumba lyabo bonse abo yalepususha*

Ibumba Iyesu ilelo lyalasambilila ifingi ukufuma pafyo ulukuta Iwantanshi mu Yerusalem Iwaikeli ubumi bwa bwina Kristu. Tabaleyafye ku kulongana ngo lukuta iyo. Abantu abengi balifilwa ukwishiba bwino pa lukuta. Basumino ukuti:

- Icikulwa e lukuta
- Ibungano e lukuta
- Abantu mu lukuta kuti baba fye abakukonka intungulushi.

Pali ifi tapali ifishinka iyo. Ishiwi lya kuti, “Ulukuta” mu cipigo, calola mukutila ‘ukulongana kwa bantu.’ Tacilelanda pa cikulwa awe, iyo, ukukonka kapyunga nangu ukuba mwibungano lya lukuta. Ulukuta calola mukutila ibumba lya bantu abakumana kabi bailunda pamo.

Ne cacilapo, abatu tabalelandapofye pa busumino, balebomfyu ubusumino bwabo mu ficitwa mu ncende baleikalamo.

Natuloleshe pa millimo ulukuta Iwalebomba cila bushiku.

Baipeleshe ku kusambilila elyo no kupepa. Ici caba nga mwi bumba lya kulimbwamuli Yesu nangu ukulongana kwa lukuta.

Nomba bushe ifi efintu fye balecita? Bushe bale sambililafye icipingo, ukupepa elyo no kulumbanya?

Awe! Te ifi fyeka! Natubale tumone na malembo yambi.

Mwilembo Iyalenga amakumi yane na fita (v43) batile abasole

balecita nefinjelengwe. Ifi limbi kutifyaba kundapa nangu abantu balekakululwa kumipashi yakowela nge cilangililo. Abantu bale afwiwa pa fi peshamano ifyo Lesa acitile ukupitila mulukuta lwakwe. Kanshi ne fyabupe fyamupashi elyo nefinjelengwe fyaba fya kwafwa abantu bambi.

Mwilembo lya lenga amakumi yane nafine (44), liletweba ukuti, Ifyo bakwete fyali fya bonse. Ilingi mu mishi iyangi abantu mulukuta kuti bacimfyanyafye, kabilo teti bafwe muntu wamulukuta lumbi. Nga cakuti abantu te bena kristu awe ilingi, tatubafwa nakalya. Ici cilubo.

Mwilembo lyalenga amakumi yane na fisano (v45) litulanga ifyo bali abalepeelakuli onse uwali mukubulwa. Ngo muntu akabila icintu tabalelabako fye iyo kano basanga umwakumwafwila.

Ngacafwaikwa, kuti bashitisha ifipe fyabo pakuti basange ifyakwilamo umuntu. Patila balepela kuli “onse ukulingana no kukabila kwakwe.”

Limo limo, abena kristu bamoneka nga bena kristu pamulungu fye epela, tulabomba imilimo ya lukuta no kucita ifitu tulefwaya mukati ka mulungu, ici cilubo, tulingile ukwafwa abena kristu inshitia yonse fye te mulandu ne fyo cili iyo. Abantu mu lukuta lwa ntanshi tabalekumana fye pamulungu (Sunday) mu lukuta balekuma na panse palwagala katyetye kabilo namumayanda ya bantu. Ifi efyo ciletweba mwilembo lya makumi yane na mutanda (v46).

Kuti bushe mwaelenganya ifyaletumbuka muli ukupapusha kwalukuta lwabena Kristu?

Mwilembo lya lenga amakumi yane nacine lubali (v47) liletweba ukuti baletemwikwa elyo no kucindikwa kuli bonse. Kabilo tubelenga ukuti, Lesa alebalundilako abo abalesanguka Abena Kristu. Nipa mulandu abantu balemona Yesu ukupitila mufintu ulukuta lwalecita.

Ilembo lya kusungila

Belengeni ilembo lya kusungila ku mutwe ilyo bonse baleumfwa mwi bumba, ne bumba lile bwekeshapo panuma yenu.

Lelo abasumina bonse baleikala pamo. Ifintu cila muntu akwete fyali fya bonse. Beleshitisha ifyuma fyabo na fyonse ifyo bakwete. Elyo indalamu balemonamo, baleshakanya kuli bonse ukulingana nefyo cila muntu alekabila

Imilimo 2:44-45

Ukulanshanya na Mepusho

Beni mu tumabumba utunono utwa abantu batatu nelyo bane (3-4). Lanshanye pa mepusho aya pesamba.

- Bshe inkuta shaba shani mu mushi wenu? Bushe shaba nge nkuta balondolwele mu citabo ca milimo mu Cipingo?
- Bushe abantu batendeka shani ukumfwa no kwishiba icitemwiko ca kwa Lesa? Bushe kwishiba fye pali Yesu nangu calicilapo pa kwishiba kwa pakanwa fye? Bushe abantu balamona ukutemwa kwa kwa Lesa ukupitila mufintu mucita nangu balafilewa ukwishiba ificitwa fya icitemwiko?

Panuma yanshita iinono leteni abantu bonse balanshanye na banabo.

Ipepo

Ipusheni abantu babe babili bibili. Cila bantu bacite ifi pesamba.

- Tasheni Lesa pa icitemwiko atukwatila.
- Pepeleiko abantu bamu mushi wenu mulebasumbula amashina pakuti beshibe icitemwiko ca kwa Lesa
- Pepeni ukuti Yesu engabomfy awo mulepepa nabo epakuti alange icitemwiko mu mushi wenu.

Nga cakuti pali imilimo iyo mwishibe iilekabilwa ukubomba, ipusheni abanenu ukuti bamipepeleko no kuti Lesa amwafwe ukuibomba.

Ilembo ly a kusungila

Belengeni ilembo ly a kusungila ku mutwe libe bonse baleumfwa mwi bumba. Bafweni bonse mukubwekeshapo panuma yenu.

Lelo abasumina bonse baleikala pamo. Ifintu cila muntu akwete fyali fya bonse. Beleshitisha ifyuma fyabo na fyonse ifyo bakwete. Elyo indalama balemonamo, baleshakanya kuli bonse ukulingana nefyo cila muntu alekabila.

Imilimo 2:44-45

Icilangililo Tuli No Kupalanya: Lufwanyama, Zambia

Muloleshe pali ifilangililo na bantu pakuti muikoseleshe.

Kwaliba umushi mu citungu ca Lufwanyama kumbonshi ya calo ca Zambia, uko abekala muli uyu mushi batontonkenye ukucitapo icintu cimo, icisuma. Bakulile isukulu mu mushi wabo, lelo ica mupamba abantu bakulile isukulu bafilelwe ukulafolesha bakafundisha. Panuma yanshita bakafundisha batendeke ukuya ku masukulu yambi neli sukulu lyalekele ukubomba.

Panshita iitali abantu tabacitilepo nelyo cimo. Baikelefye no kuleka ifintu ukubafye ifyalubana. Nga nicinshi bali nokucitapo awe ninakalya fye?

Elyo bushiku bumo na mayo umo alitonkenyepo fimo. Atendeke ukwipusha abakwata abana pali ilisukulu, ukuti batendeke ukusonkako fimo. Ifyabupe tafyali ifingi lelo panuma yanshita, balikolongenyne indalama elwa kutampa ukufolesha bakafundisha.

Na bakaundisha balibwelele, ico batendeka ukupoka amalipilo yabo pa milimo balebomba.

Kabili batendeke ukutontonkanishapo nafimbi. Panuma ye sukulu kwali impanga. Balecita nga papita inshita ibumba lya baume baleya ku kulima. Bapokelele imbuto kwibumba lya kunse ya calo elyo balima amataba kabili no musalu uwapusana pusana pakuti bakwate icipao ce sukulu.

Nelyo nanombaline calibafisha. Tabakwata impiya ishingi elyo na mabuku ya kusambilamo abana. Ecallega, balitendeka ukucitapo fimo kabili balicita icintu cimo bonse pamo pakutifye basambilishe abana babo. Ici ecilangililo ca citile no lukuta lwa ntanshi mu citabo ca Milimo 2 kabili ebumi bwa cine ubumoneka mu mweo wa ili iyashi na bantu bacine abafwaisha ukwafwa ukuti imilimo ibombwe.

Ukulanshanya na Mepusho

Beni mu tumabumba utunono utwa Bantu batatu nungu bane (3-4). Lanshenyeni pa mepusho aya pesamba.

- Bushe ciinshi tufililwa ukubomba ngo lukuta lwa ntanshi? Bushe ciinshi tufililwa ukwipela ukupeela ishita yesu kabili no kupeela ico twakwata?
- Bushe mu mushi wenu muli ifyapalana ne fyapitilemo abakwi Sukuulu lya ku lufwanyama, ico abamwibumba lyenu bengababelapo mukwafwa? Nga teifyo, bushe takuli fimbì fintu ibumba lyenu mukwafwa aba mumushi bengababelapo?
- Bwesheni bonse pamo pakuti bebeko abanabo ifyo baumfwana.

Imilimo ya uno mulungu

Umfwaneni palwa ku kumana pamo bonse.

Pundeni amashina ya bantu baishile umulungu wa bubili (week 2). Illeo twalanshanya ulukuta lufwile ukubombapo fimo ifya kwafwa abalekabila.

Mwalipwishe abantu ba mu mushi wenu pa imilungu ibili (2) iyapita ifyo balekabila ukwafwilishiwa. Umulungu wapwile twali kwata amatontonkanyo ne milimo ya kubomba mu ncende shenu. Illeo twacilalanshanya pa lukuta ifyo lufwile ukubombapo fimo pakwafwa abalekabila mu mushi. Mufwile ukulanshanya pafyo muletontonkanya ukucita elyo na fintu abantu balekabila nganshi ukwafwiwa. Ala mwasanga ukuti ifintu limbi mulepanga ukucita fikafwa ukukabila kwa muntu umo.

Ifintu fimo tucita pakwafwa aba mumushi kuti fyasenda inshita iyitali, amaka elyo no kupekanya.

Lyonse kukalaba ifyakucita ifykawafwa aba mu mushi wenu. Ecalenga, kanofye ilyo mwasuminishanya ukufikilisha, tapali icikatika. Takuli uukafuma kumbi kukwisa mubombelako cena mupamba.

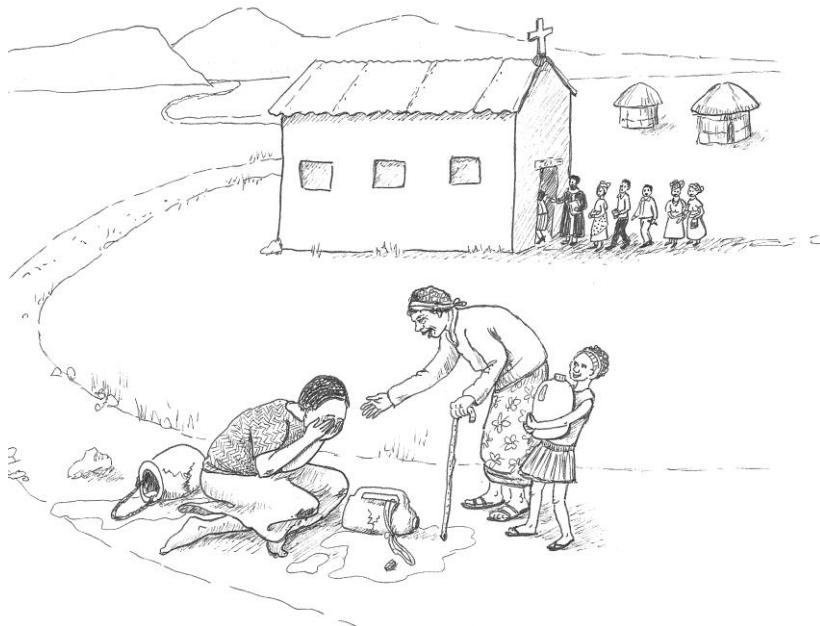
Icilangililo camulimo ukalamba wa kwafwa ukupwisha ubwafya pa sukuulu, ukupekanya ukwimba icishima, elyo no kupanga ibala lyakulimamo umusalu ne fyekulya fya balanda nangu ifyakushitisha pakuti ifyo twamwenamo twafwe bambi.

Imilimo ya kuwamya umutenge wa kwa mukanfwilwa, ukutapa amenshi ya kutwalila umuntu uwalwala nangu ukupela icakufwala uulekabila uwaspula, kuti mwacibomba ukwabula ukuposa inshita

ukwabula ukutontonkanya nganshi.

Ala fwayeni fye inshita muli uno mulungu kabilii kabiyenii nokubomba
icintu cimo (1) nangu fibili (2) pa tumilimo utunono, ifi efyo
icitemwiko ca kwa lesa cingatendeka ukubomba mumushi wenu.

6: Te Mashiwi Yekafye Awe Iyoo

Ubuyo

Isambililo lilelolesha pelyashi lyamusamaliya musuma elyo na fintu cipilibula ukutemwa abantu, isambililo lyalatwafwako ukuti twiba bakapingula babanensu.

Ilembu lyakusungila

Belengeni ilembo lyakusungila kumutwe libe bonse ninshi baleumfwa mwibumba.kanshi bafweni balisambilile ilyo mulebwekeshapo imiku iyangi, ne bumba lilebwewekeshapo panuma yenu.

Uletemwa imfumu Lesa obe no mutima obe onse, no mweo obe onse, namaka yobe yonse, namano yobe yonse. Kabili uletemwa no mubiyo, ngefyo waitemwa we mwine.

Luka 10:27

Ukwishiba Icipigo

Lesa ilingi abomfyia abantu tushicetekela ukucita ubufwayo bwakwe. Lesa atemwa ukusungusha abantu mukubofya abantu bamo abo tushitontonkanya ukuti Lesa kuti ababomfyia. Ilyashi ili lili pabantu tushicetekele uktila Lesa kuti ababomfyia mukubomba ifisuma.

Belengeni icipande cacipingo ici pansi kuli bonse mucibemba.

Umulumbe Wamu Samaria Musuma (Luka 10:25-37)

Awe kafundisha wa mafunde umo aliminine alemwesha ati "kafundisha" bushe ndi nokucita inshi pakumona umweo wape?"

Yesu amwasuka ati, "bushe finishi fyalembwa mu mafunde yakwe Moses Finshi ubelengamo?"

Nao ayasuka ati, "Uletemwa Imfumu Lesa obe no mutima obe onse no mweo obe onse, na maka yobe yonse, na mano yobe yonse. Kibili uletemwa no mubiyo, ngefyo waitemwa we mwine."

Yesu amweba ati, "Wayasuka fye bwino. Kanshi ulecita ifyo fine, lyena ukamona umweo."

Nomba Kafundisha wa mafunde ico alefwaya ukuiwamisha, aipwishe Yesu ati, "Ngo munandi nani?"

Mukumwasuka Yesu ena atila ati, "umuntu umo afumine ku Yelusalemu aleya ku Jeliko. Mu-shila abapupu bamusansa. Bamupokolola, fyonsse ifyo akwete. Elyo bamupumaula, baya bamusha impondo. Kanshi califye nkuma, shimapopo umo nao aleya munshila imo ine. Nomba ilyo amona uyu muntu, wena alamba apita lubali, alaya. kanshi umwina levi nao acita ifyo fine. Nao atile ashifika pali iyi ncende, amona umuntu alambile

apita alaya, Nomba umwina samaria uwali pabulendo, iyo afika pamuntu uwa puminwe cilya amona uyu muntu, uluse lwamwikata. Aya apo ali, abula amafuta no mwangashi aitila pa filonda. Elyo alafikakila. Kibili amuteka panama yakwe, amutwala na ku nganda ya beni alamutensha. Ubushiku bwakonkapo, asenda indalama sha silifa shibili, apeela no mwine nganda. Amweba ati, ‘Ulemutensha bwino kibili indalama shonse ukaposapo, pakubwela nkesa kubwesehsa.’

Nomba iwe pali aba bantu uyo uletila e mubiye wa uyu muntu uwasanshilwe pa bulendo nani?

Nao ayasuka ati, “Ni uyu wamucitile uluse,” Yesu epakumweba ati, “kabiye na naiwe ulecita ifyo fine.”

Yesu alandile pa lyashi lya mu samaria musuma pa milandu fye ibili. Alefwaya ukutulanga umwalola ukutemwa umuntu. Kibili alefwaya ukutulanga ukuti tebalya fye abapepa Lesa ebaba abacishinka lyonse mukumu temwa no kumubbombela.

Yesu alitekeye iyo asalile abakubika mulyashi. Alikwete cimo pakubasala.

Shimapepo muntu uukabilwa ngashi uufwile ukutemwa Lesa. Bushe shimapepo muli ili lyashi alilanga ukutemwa Lesa? Lelo shimapepo wena apitilefye lwambali asha umuntu uo abapupu basanshile aya no kuya. Talangile ukutemwa kwakwa Lesa nakalya.

Umwine Levi ali umu Yuda uwalesunga itempele. Pamo nga shimapepo ali no kulanga ukutemwa no kubombela Lesa. Kanshi na ena apitile asha umuntu bapumawile amusha aya no kuya. Ali no kwafwa umulendo baumawile bamusha ifimpondo ku bapupu, lelo tefyo acitile iyo.

Umwina Samaria ali muntu uo bashimapepo bapatile pansiita ya kwa Yesu. Aba Yuda baletontonkanya ukuti ali uwakowela elyo takwetemo ulubali mabantu bakwa Lesa.

Bushe finshi fyacitike ilyo umwina samaria apitilepo pa muntu bashile mpondo kubapupu? Ali mwafwile no kumutangata mu ndalama shakwe. Ashininkishe ukuti uwacenenwe akapola.

Yesu atile “fyonse mwacitila bambi ni ine mwacitila.” Ala mwina samaria ekafye, uwa sulwa pa bantu bonse, ewalangile icitemwiko ca kwa Lesa kibili alisungile ulya muntu.

Shimapepo elyo no mwina Levi balishibe amashiwi yasuma aya kulanda, balishibe no kwimba inyimbo shakushinshimuna, ifya kupepa kibili balipelwe no mucinshi mu lukuta lwabo.

Yesu ifi fyonse tafyamusakamike nakalya. Atashishe umu samaria nge cilaangillilo cisuma ica kukonka. Aebele kafundisha wa mafunde ukuya “alecita ifi.”

Ala tekushimikila nangu ukufunda amashiwi ya kwa Lesa. Abantu bali no kulamona Lesa muficitwa fyesu. Tatufwile kibili no kupingula abali kunse yalukuta. Nga eakuti mu mushi wesu umuntu umo alefwaya ukutwafwa mu kucita icisuma, tuli no kubaleka babombe.

Ukulanshanya na Mepusho

Beni mu mabumba ya bantu bane elyo mulanshanye ifintu mwaufwa pali ili lyashi lya musamaria musuma. Bushe finshi muletontonkanyapo?

Kibili sheniko inshita ya kupekanya akabwangalo mulange bamembala bambi mwibumba, ifili mulyashi. Umo pali imwe abe

mwina Levi, umo shimapopo, umo mu samaria elyo umbi nao abe ulya baumine mpondo ku bapupu. Langeni ububwangalo kwi bumba.

Ilembo lyakusungila

Belengeni ilembo lyakusungila kumutwe libe bonse ninshi baleumfwa mwibumba. Kanshi bafweni balisambilile balebwekeshapo imiku iyangi, panuma yenu.

Uletemwa imfumu Lesa obe no mutima obe onse, no mweo obe onse, namaka yobe yonse, namano yobe yonse. Kabilii uletemwa no mubiyo, ngefyo waitemwa we mwine.

Luka 10:27

Ipepo

Ipusheni bose mwibumba basange incende ukwatalala kibili ilyo bali beka bamineti 5-10. Nabapepe beka, umo umo elyo nabepushe Imfumu, ibalange ilyo bali nga shimapopo nangu umwina Levi, ukucila ukuba umu samaria musuma.

Bebeni ukuti ici cibacusha no kusakamana pa nshita bali ifi. Bali nokulapila elyo balombe Lesa abafwe ukuba abasuma mu nshita yakuntanshi.

Elyo bonse pamo bapepele pamo, batashe Lesa pa fintu abacitila, nga bantu bakwe, pali fyonse tule kabilia pakwafwa abantu twikala nabo. Mulombeni nge bumba amwafweko ukubombela pamo elyo mulenge pabe ubupusano kubalekabila mu mushi wenu. Mwilapitapofye nga shimapopo no mwine Levi, mube ngo mu samaria musuma.

Icilangililo Tuli No Kupalanya: William Wilberforce

Muloleshe pali ifilangililo fya bantu pakuti muikoseleshe.

Napapita imyaka ukucila pa myanda ibili (200) mu calo ca England. Ilyo apilibwike no kuba umwina Kristu mu mwaka 1785. Kwali ukupilibuka mubumi bwakwe munshila ishingi Mumweo wakwe. Alelandilako abantu abasulilwe.

Ilyo papitile inshita, abena Africa balesendwa mu busha ukuya mukubombela abamu fyalo fimbii. William Wilberforce taletontonkanya ukuti Lesa kuti asumina ukuti cali icisuma ico balecita.

William Wilberforce ali mufikansa fya calo kibili pa mulandu wa ici alikwete ulubali mu buteko. Ubusumino bwa bwina Kristu bwakwe bwalengele ukuti aswangane mukulandilako abatu kibili abikilepo ukukanya ilingi fye ukushitisha kwa basha ukuti ici cimusango cifwile ukuleka. Ilingi line fye balemucimfyia. Nomba, talekele pamiku iingi ukwesha ukulandapo.

Pakulekelesha ubumi bwatendeke ukubiipa. Inshita shitatu lintu talafwa, asambilile ukuti ico alelwisha na cimfyia na cibomba, amafunde nayacinja elyo na bantu abali abasha na babalekamo te basha nelyo limo.

Ali ngo mu samaria musuma. Ali no kuba ne nsansa, lelo aculile ukusekwa elyo no kumatalikisha, pakutifye amakana na makana yabantu babe abantungwa ukufuma mu bumi bwabipisha icibi. Aba icilangililo icikankala nganshi Kuli ifwe bouse.

Ukulanshanya na Mepusho

Beni mutuma bumba utunono utwa bantu batatu nangu bane (3-4).
Mulanshanye pa mepusho aya.

- Umu Samaria musuma nga aleenda uwa nsansa, lelo taleyumfwa pali ici, awe iyo. Ayafwile umuntu uyo uwaibilwe. Bushe fintu nshi ifitulesha ukwafwa abantu twikala nabo, ukubacitila ifisuma? Filembeni pepepala cimo cimo.
- Lolesheni pepepala mulembele, elyo mufwaye inshila yakuficimfishamo. Tulabeko ku fintu ifwe tulekabilia, nangu cingaba fintu fyayafya ifyo tuletontonkanya ukuti teti tucitepo nelyo kamo. Twisalapo ici iyo. Mwalikwata ifintu mukabilia, pantu muli na Lesa, kuti mwacitapo cimo mu mushi wenu.

Ilembo lyakusungila

Belengeni illembo lyakusungila kumutwe libe bonse ninshi baleumfwa mwibumba. kanshi bafweni balisambilile mukuti balebwekeshapo imiku iyingi, ne bumba lilebwekeshapo panuma yenu.

Uletemwa imfumu Lesa obe no mutima obe onse, no mweo obe onse, namaka yobe yonse, namano yobe yonse. Kibili uletemwa no mubiyo, ngefyo waitemwa we mwine.

Luka 10:27

Imilimo ya uno mulungu

Suminishanyeni ukukumana uno mulungu.

Mulingile ukusuminishanya umulimo uukulu muli no kubomba mu mushi wenu. Limbi tacilefwaikwa ibumba lyonse ukubulamo no

kubombela pamo bonse.

Nga cakuti na mukwata ifyakucita ifyo mwasuminishenye umulungu wapwile icalamwafwa pakulanda pali ililyashi

- Lembeni ifintu mulefwaya pa kubomba uyu mulimo. Mwibukishe ifilefwailwa alate indalama fya kubomfya. Limbi nimbuto shingafwaikwa, impanga, nangu inkasu pamo nge cilagililo. Pafyo mulefwaya limbi bantu abaishiba ifya kucita.
- Chongenipo ifyo mukwete pakuti icenu elyo mutashe na Lesa pali ifyo fintu mwipepo.
- Lembeni ne fintu mwabulisha lelo mulefifwaya elyo pepeni ukuti fisangwe umwabelia inkama shakwa Lesa. Tontonkanye na shimbi inshila mwingafisangilamo, ukwashima nangu ukushita.

Kamoneni intungulushi ye bumba nangu mwine mushi. Landeni nabena pamapange mukwete elyo no kucilisha pafyo mwalacita pakusanga ifintu mulekabila. Bepusheni nga kuti baufwako muli fimo. Pamo nge bumba bepusheni bamilundilepo amano nayambi. Tandalilene abo mulemona ukuti kuti bamwafwa, mulande nabo pafyo mulefwaya ukubomba elyo nefyo nabena bengafwilishako.

Pepehi ukuti Lesa alemwafwa.

7: Lesa Kasunga Wabonse

Ubuyo

Ili sambililo liminine pakutusambilisha ukuti lesa tekasunga fye waba sungu nabalya bantu bekala mukalale. Icishinka cakuti nabekala muncende shamumishi nikasunga wabo. Nga twalakonka ubufwayo bwakwe ifyo tukabila kuli lesa twakulakwata.

Ilembo lya kusungila

Belengeni ilembo lyakusungila kumutwe libe bonse ninshi

baleumfwa mwibumba. Kanshi bafweni balisambilile ilyo mulebewekeshapo imiku iyangi, ne bumba lilebewekeshapo panuma yenu.

Shitaleni mufwaye ubufumu no bulugami bwakwe, nafyonse fintu mukabila filinokupelwa kuli baimwe.

Mateyo 6:33

Ukwishiba Icipigo

Belengeleni abantu aya mashiwi ayalembwa mucipingo.

Imitima yenu isakamikwa (Mateyo 6:25-34)

Eico namweba ukti, mwisakamana pabumi bwenu, ifyo mukalya nangu ukunwa, nangu imibili yenu, ifyo mukafwala. Bushe ubumi bwenu tabwabapo ubukankala ukucila ifyakulya? lolesheni kufyuni fya mulwelele, tafilima nangu ukusombola, nangu ukututila mumatala, leelo shinwe uwamumulu alafilisha. Bushe tamwacindamishapo ukuficila ifyakufwala? Nani pali imwe ue ubwikashi bwamasakamiko bwinga lundilako insa imo kubumi bwakwe. Kabili cinshi musakamanina pafyakufwala? Moneni ifyo ifyani fikula tafilima nokulobolola, leelo ndemweba ukuti nanugfye nimfumu Solomoni nobukata bonse akwete taafikileko mumifwalile yakwe ngecanni. Nga cakutu ifi Lesa efyo afwika icani ico icanshita iinono pantu umulilo ulacoca, bushe lesa teti amifwikishepo ukuficila, imwe mwebabusumino bunono? Eico imitima yenu isakamikwa, mwilatila ukuti finshi tukalya? nangu finshi tukanwa, nangu finshi tukafwala! Benafyalo fye ababutukila ififintu, elyo kabil nashinwe uwamumulu alishiba ukuti ififintu mulafikabila. Balilenipo ukufwaya ubufumu bwakwe nemibebe iisuma, nefi fyonse filinokupelwa kuli imwe. Eico mwisakamikwa palwa

*mailto, pantu ubushiku bwa mailo bukaisakamana ubwine.
Cila bushiku bwaliikwatila amafya yabuko.*

Amafya ayengi yantu tushingwana nayo kuti yatulenga twaleka amafunde yakwa Lesa mumishi muntu twikala. Llimbi pamafya yonse, kuti yabafye mafya nokusakamika palwandalama sanasana ayengatatalusha kuli Lesa.

Inshila imo iyo indalama shingatatalushishamo kuli, Lesa nilyo tulelolela umuntu uwakwata impiya ukuti atupele. Limbi kuti twalalolela kuli katebebe uwalupiya uwikalale ukuti atupelele, Munshila naimbi ukuti ba Minshion atemwa akabungwe akalikonse ukuti eko katuletele ubwafwilisho. Tulaba abaposeshako saana amaano mukulolela ubwafwilisho ukufuma kubantu batantawilwe ukucila ifyo twenekela Lesa ukutwafwa.

Limo cilaba icakuti tulaposeshako saana amaano mukufwailisha fwebene. Ici kuti caba cikankala, leelo nga twaibukisha amasambililo yaba pali mukamfwilwa ne cilonganino cakubena Macedonia, ubu tebufwayo bwakwa Lesa nakalya. Ubufwayo bwakwa Lesa bwakuti ifwebonse tulekwatako nakashita nakambi akakwafwilishako abaleshingwana namafya.

Icintu fye icikalamba nganshi icitufumya mukucetekela Lesa kusakamana.

Ili lyashi liletweba ukuti tulelolesha pafintu fintu Lesa apanga. Tufwile twalolesha pafyuni fya mulwelele namaluba nokushinikisha ukti icinecine Lesa alafisunga.

Lesa atweba ukuti tatufwile ukulaipusha, “bushe finshi tukanwa? Bushe finshi tukafwala? Nangu bushe finshi tukalya?” Pantu nga

natukwata icicetekelo muli Lesa fye eka, Lesa alinokutupela fyonse ifyo tukabila mubumi bwesu.

Ukwikala abasakamikwa nokukana tetekela Lesa ili ilsambi. Abantu abaleitwa abenafyalo niabo abashaishibe yesu pamo nembla nasuma yakwe. Ukusakamana nokubutukila ifintu fyabulamo ubuyo ubu ebwina fyalo, ifi tefyo Lesa afwaya ukuti tulecita. Ubukabe bwa kwa Lesa bwakuti tulebombesha nokucita ifintu ifisuma Leelo tufwaya ukuti tuleikala abasakamikwa nokusungilila fintu twakwata ukubikapofye ne ndalama ukwabula ukwafilishako bambi.

Mushita yakuti tuleikala abasakamikwa, tufwile twatula ifisendo fyesu kuli Yesu uyo uuli ekatula waifi fisendo. Nga tuletontokanya pafintu ifyo tuleesha ukucita mumishi yesu, tufwile twatula amasakamiko, ifisendo nefyo tulekabila kuli Lesa.

Ukulanshanya na Mepusho

Mu mabumba yabantu batatu atemwa bane, lanshanyeni nokupandishanya amano palwanshila ishalekana-lekana ishileta amasakamiko.

Icabubili ipusheni amabumba balandepo akashita kamo ilyo basangile ukuti cinecine Leesa nikafwa nepepo lyabo, lyali asukwa.

Bushe tufwile ukulolela umuntu munensu ukuti atwafwe? Nangu Lesa fye umwine kuti atucitila ico tulekabila?

Ilembo lya kusungila

Read the memory verse out loud to everyone in the group. Then help them to learn it by repeating it out loud many times, with the group repeating it after you.

Shitaleni mufwaye ubufumu no bulugami bwakwe, nafyonse fintu mukabila filinokupelwa kuli baimwe.

Mateyo 6:33

Ipepo

Akanyeni Abantu bekale babili babili. Ebeni cilamuntu eebe umunankwe ifitu ifmusakamika saana mubumi bwakwe. Kuti caba limbi amasakamiko yabo pali umo uwamulupwa Iwake, ifilyo nangufye fintu fimbii.

Panuma yakwishibishanya ifintu fimuletela amasakamiko pepeni kuli Lesa pakuti enga mwafwa.

Bweleleni mwibumba lyenu lilya iilikalamba nokupepela pafintu mwasuminishanya pakwafilisha abantu mu mushi wenu. Nga na mukwata apalembelwe ifyo mulekabila, buleni apo mulembele elyo mwipushe Lesa amipele pakuti mufibomfy pa mulimo wenu.

Icilangililo Tuli No Kupalanya: Munyinefwe Yun

Muloleshe pali ifilangililo fya bantu pakuti muikoseleshe.

Munyina Yun ali shimapopo umupina uwa kwete ulukuta ulwali ulwa Iwamunkama mu calo ca China. Mu calo ca China, abena Kristu balishile ukukumana no kupepela pamo kibili abengi bali ni intungulushi elyo na bantu fye bambi. Abena Kristu abengi bali poselwe mufifungo.

Yun Ilyo ali umwaice alefwaisha Icipingo elyo munshila ya kupapa fye, Lesa alimupeelee icipingo. Umwi Na Kristu mu citungu icali ukutali ali lotele iciloto elyo amutandalile, ale mupeela icipingo.

Panshita imbi mubumi bwakwe, munyina Yun aliketwe bamuposa na

mu cifungo lelo atwalilile ukupeela bunte kubafungwa nabamalonda babafungwa ilyo ali mucifungo. Abafungwa pamo nabakalinda babo basangwike abena Kristu. Munyina Yun aliculile nganshi mu cifungo, ale tontonkanya ukuti ali no kufwa.

Bushiku bumo aunfwile mupashi wamushilo amweba ukufuma mucifungo icalesungwa na bamalonda nganshi pampongolo. Tasumine ilyo acunfwile, lelo ico ni Lesa alemweba ukucita ici, ali bela ukucita ifyo fine ukubika ubumi mukayofi kubashililka ukumulasa imfuti, ilyo alepita pamishi iingi iyashele naisuka kabilis apita na pampongolo iikalamba atoloka umutenge uutali elyo alaya.

Ali ngo muntu uushilemoneka kuli bambi. Lesa alemwafwa ilyo ali mucifungo kabilis Lesa amwafwile no kufyuka nga filya cali kuli Paulo na Sailasi mu citabo ca Milimo.

Lesa alisungile no kupeela munyina Yun. Talefwaya umuntu naumbi ukumwafwa pantu lesa alemubaka mu bumi bwakwe. Asumine muli Lesa te mumuntu, iyo.

Ukulanshanya na Mepusho

Mumabumba ya bantu batatu nangu bane (3 or 4) lanshanyeni pali ayamepusho. Bushe mule sumina ukuti Lesa kuti atupeela ifyo tulekabilia?

Buleni apalembwa ifintu mucili mule kabilia. Bushe Lesa kuti amipeela fyonse?

Ilembo ly a kusungila

Belengem ilembo ly a kusungila ku mutwe ninshi bonse baleumfwa mwibumba. Bafweni ukusambilila mukubwekeleshapo imiku ingi, ilyo mwabelenga na bena balebwekeleshapo panuma yenu.

Shitaleni mufwaye ubufumu no bulugami bwakwe, nafyonse fintu mukabila fili nokupelwa kuli baimwe.

Mateyo 6:33

Imilimo ya uno mulungu

Suminishanyeni pashita ya ku kumana pamo mumulungu. Ninshita ya kutendeka ukubomba pafit u musuminishenye ukubomba mu mushi wenu. Muli no kusanga inshita kabilo nokuisunga epakuti mufikilishe amapange yenu.

Lolesheni pafilefwaikwa ukucitika kabilo mwakane imilimo pakati ke bumba lyenu. Ibukisheni Lesa alitupeela amatalanta kabilo ne fyabupe mumone ukuti tamufyo nawile.

Bonse twalipusana, eico twibukishe ukupeela imilimo kuli abo abapeelwa icabupe pakuti ibombwe bwino. Bamo kuti baba abakosa, bambi kuti baishiba ifya kupekanya bwino ifintu, bambi kuti baba fye ni bakabomba bamilimo

Limo tukala bomba ifintu tushatala atucita nangu fimo kuti fyaba ifya kosa ukubomba. Mwitina iyo. Lelo lombeni kuli Lesa amwafwe.

Umwana tekuti asambililie ukwenda, kano ilyo abuula ulutampulo Iwantanshi. Naifwe cimo cine pafyo tucita mu mishi yesu.

Tiyeni twendele pamo bonse uno mulungu.

8: Icisumino - Tuli No Kusumina

Ubuyo

Isambililo ili liletwafwa ukuti, twishibe ifilangililo fya bantu abakwete icitetekelo mu cipingo elyo na fintu cilepilibula kuli ifwe mu mushi wesu.

Ilembo lya kusungila

Belengem ilembo lya kusungila ku mutwe ninshi bonse baleumfwa mwibumba. Bafweni ukusambilila mukubwekeleshapo imiku iingi, ilyo mulebelenga na bena balebwekeleshapo panuma yenu.

*Cisumino ecilenga tushininkishe ukupeelwa ifintu tukabila,
tushininkisha nokuti ifintu tushimona eko fyaba... Pantu
ukwabula icisumino kuti cayafya ukusekesha Lesa.*

Bahibulu 11:1 na 6

Ukwishiba Icipigo

Twalalolesha paflangililo mu citabo ca Bahibulu pakutwafwa ukwishiba icisumino. Bahibulu icipandwa calenga ikumi na cimo (11). Kwena ilembo litali lelo tulebulamo amalembo yamo yamo fye, lelo kuti mwabelega icipande conse ilyo muli pa ng'anda nga mwalikwata icipingo.

Belengeleni Abantu aya mashiwi yalembwa mucipingo.

Icisumino: (Bahibulu 11:1-12)

*Cisumino ecilenga tushininkishe ukupeelwa ifintu tusubila,
tushininkishe nokuti ifintu tushimona eko fyaba. Ni pa mulandu
wa cisumino epo Lesa atashishe ifikolwe fyesu.*

*Nipa mulandu wa cisumino ecalenga twishibe ukuti ni Lesa
ewabumbile icalo kwi shiwi lyakwe. Kanshi emukuti ifimoneka
fyatula ku fishimoneka.*

*Cisumino calengele ukuti Abeli atwele kulp Lesa ilambo ilya
wamapo ukucila ilyakwa Kaini. Ni pa mulandu wa cisumino
Lesa aebele Abeli ukuba uwakaele pa cinsos cakwe, ilyo*

amutashishe pa mulandu wa mitulo yakwe. Ku cisumino cakwe, Abeli nangu afwa, acili alelanda.

Nico Enoki ali ne cisumino ecalengele nokuti efwa. Lelo Lesa amusendele umuntuntulu ku mulu, tapali nangu umo uwakumumona pantu Lesa alimusendele. Pantu ilyo Enoki ali talasendwa, calishininkishiwa ukuti alesansamusha Lesa. Pantu ukwabula icisumino umuntu tekuti asansamushe Lesa. Pantu umuntu pakwisa kuli Lesa, kano asumina ukuti Lesa eko aba, kibili alalambula na bamufwaya.

Cisumino calengele ukuti Noah, ilyo Lesa amusokele pa fintu ifyali nokwisa kuntanshi ifyo ashawene pa nshita ilya, akwete akatiina kuli Lesa, apangile no bwato pakupususha ulupwa lwakwe. Noah ku cisumino cakwe ashinine abantu bacino calo, kibili apekele ne palo lya kuba uwakaele pa cinsa cakwa Lesa, uko Lesa apeela abantu abacisumino.

Cisumino calengele ukuti Abrahamu anakile Lesa uwamwitile ukuti ashe cilya calo aye ku calo ico Lesa alaile ukumupeela. Aleikala mu matenti nga filya Isaki na Yakobo baleikala, abo lesa alaile icilayo cimo cine. Pantu Abrahamu alelolela umusumba. Uulineca kukulapo nakakuula winewine wa musumba ni Lesa.

Cisumino calengele ukuti Abrahamu akwate umwana nangu ali umukote nganshi, elyo Sara nao ali ng'umba. Wene alitetekele ukuti Lesa wacishinka, ekasunga icilayo cakwe. Kanshi ecalengele ukuti ku muntu umofye, nao kwati untu wafwa, kufume ba lupwa lwakwe abafula kwati ni ntanda sha mu mulu, kibili kwati musensenga wa palulamba lwa bemba unshingapendwa.

abantu bonse mu cipande ukufuma mu citabo ca Ba Hibulu fyafuma mu cipangano ca kale. Kalembe alembale ku ba Yuda abo abali no kwibukisha aba bantu bonse. Nga fintu ifwe bonse twatwishihe amalyashi ya aba bantu, tulinoku sambilila amalyashi yabo elyo ne filangilo batulangilila.

Icisumino ku sunina kibili no kutetekela mu fintu ushamona. Abantu ababa abana bakwa Lesa balinga ukwikala ubumi ubwapusanako na mafunde yambi ukucila abantu bambi. Icilangililo cakuti Lesa nga alanda ati nkamupeela, tufwile ukusumina ukuti kibili no kwata ifi lefwaikwa. Nga cakuti Lesa atila nkamucingilila, tuli no kusumina fye kibili no kucita ifi fwaikwa.

Nga twabula abantu aba baili mu fili pa mulu twalamona umwalolele icisumino ku bantu babili mu cipangano ca kale, aba mu cipingo.

Ilyashi Lya Kwa Noah (ili sangwa mu Citendekelo 6-9)

Bahibulu 11:7 Lilanda pa citetekelo ca kwa Noah.

Mu Citendekelo 6:22 mwalandwa ukuti, “Noah acitile fyonge umo Lesa amukonkomeseshe.” Lesa ali nokutuma imfula ya citalawe kibili libe Lesa alefwaya ukupususha abantu abamutetekete. Aipwishe Noah ukupanga ubwato ilyo takwali amenshi nakalya! Abantu baletumfyaa Noah kibili balemumona ukuti napena. Ilyo imfula yaishile bonse balifwile, kanofye Noah kibili no lupwa lwakwe. Icisumino cakwa Noah muli Lesa capuswishe ubumi bwakwe.

Icisumino cifwaya imilimo. Icilepilibula ukuti tuli nokucita ifyo Lesa atwipusha ukucita nangufye tatwishihe umo cilolele.

Ilyashi Iya pali Abrahamu (icitendekelo ifipandwa 12 na 17)

Bahibulu 11:8-12 lilanda pa citetekelo cakwa Abraham no mukashi wakwe Sarah.

Abrahamu balimwebele kuli Lesa ukuti ali no kukwata umwana nelyo line ali umukote elyo no mukashi wakwe ali ni ng'umba. Umukashi wakwe tasumine muli ifi nakalya, ali sekele ngashi pantu ali umukote lintu bamwebele. Lesa kabili amwebele ati balupwa lwakwe bakafula nge ntanda sha mu mulu. Abrahamu ici cali mucushishe pakusumina. Ali esha ukuti ici cicitike mu maka yakwe, ilyo asendeme no mubomfi wakwe. Nomba, pa kulekelesha alisumine. Lesa apeele Abrahamu no mukashi wakwe umwana kabili afikilishe icilayo kuli bena.

Ali ne cisumino nelyo awfile libe talapoka icilayo conse. Aba mulupwa lwakwe bali tabalafula fye nge ntanda sha mulu. Inshita shimo twaba nokulolela panshita iitali, ilyo Lesa talayasuka amapepo yesu nangu ukufikilisha ubulayo. Ulupwa lwakwa Abraham ilelo bantu bonse abasumina muli Lesa wakwa Israeli, Lesa alisugile icilayo alaile Abrahamu.

Ukulanshanya na Mepusho

abantu abali batatu nangu bane (3 or 4) balanshanye pali aya mepusho.

- Bushe mwalikwata icisumino nga Abrahamu nelyo Noah pakuti naimwe mwacita ifyo aba babili bacitile?
- Bushe cinshi tulekabilia pakuti tusumine elyo tukwate no busumino muli Lesa? Lembeni ifintu mulefwaya mu bumi bwenu nangu mu mushi wenu.

Ilembo lya kusungila

Belengeni ilembo lya kusungila kumutwe libe bonse ninshi baleumfwamwibumba. Bafweni balisambilile mukuti balebwekeshapo imiku iyingi, panuma yenu.

Cisumino ecilenga tushininkishe ukupeelwa ifintu tukabila, tushininkishe nokuti ifintu tushimona eko fyaba... Pantu ukwabula icisumino kuti cayafya ukusekesha Lesa.

Bahibulu 11:1 na 6

Icilangililo Tuli No Kupalanya: Munyina Andrew

Shimikeni ili ilyashi pakuti muikoseleshe.

Umwana wakwa kafula wa fyela umo, ishina lyakwe ni munyina Andrew. Tapwile amasambililo ya ku sukulu. Lelo Lesa ali bomfeshe uyu muntu uwa umu dutch, ali nobwafya bwa musana, amasambililo aya nonofye, takwete abakumuntungilila kibili ne ndalama shakubomfyा takwete. Ukufuma ku calo ca Yugoslavia ukuya ku North Korea, Munyina Andrew aendele mu fyalo ifishalefwaya imfila nsuma nokutwalamo ifipigo kibili no kukoselesha bamunyina abasumina muli kristu. Ilingi aleisanga mu mafya elyo na mufintu ifyaletiinya pa mulandu wa bantu bambi.

Icilangililo cimo ilyo Lesa acitile icipesha mano mukupeela Andrew luntu alefwaya indalama shakulipila icitupa (visa) ya kwendela. Ilyo Andrew apokelele umweni pabushiku ali nokulipila indalama sha citupa (visa), ico akwete mu mano cakutilafye umweni naisa mukumupeela indalama shakulipila ku citupa. Uyu mweni ali ni Richard, umuntu Andrew akumenye mu ncende ya kamushi fye mu Glasgow. Richard taishile mukupeela impiya, lelo mukwipusha. Andrew alondolwele ukuti nshikwete indalama ishakupeela Richard, lelo ilyo alelanda, Andrew amwene (shilini) ipepala lya lupiya pansi.

Ili pelafye indalama Andrew alekabila ukulipila pa citupa (visa), icaleplibula ukuti nomba kuti aya ku kusambilila icipingo pesukulu lya ciprogo. Ico talefwaya ukusunga ulu lupiya pakuti alubomfye, Andrew apeele iyi ndalama kuli Richard. Andrew atile fye ici nacita ecilungeme, lelo bushe Lesa ali nokumupeela mu musango nshi? Ilyo papita mineti umo, Andrew alipokelela kalata umo kibili mwali indalama amakumi yatatu (30 shillings)! Lesa alimupeela mu nshila, iya cisungusho mukupeelwa.

Imyaka ya konkelepo, Andrew apeele ubumi bwakwe ku lukuta mu fyalo bashipepamo Lesa. [Muli ifi fyalo tabalesuminishamo ukushitishamo icipingo, nelyo ukulemba nangufye ukubelenga. Ubuteeko tabwalesuminisha abena kristu elyo ne nkuta shonse, balekaka bashimapepo elyo no kukosesha abekashi ubwikalo].

Lesa apeele Andrew motoka iyipyia iya fulwe kibili muli iyi ine motoka Andrew alesendelamo ifipingi ne fyalembwa mu fyalo fyalekabila. Ilyo alebomba eka mu myaka yakubalilapo, Andrew alebombsesha ngashi mukubombela ulukuta lonse [muli ifi fyalo balugwana]. Nga apwisha ubulendo bumo, Andrew alebwelelamo ku calo ca Holland uko aleya mukushimika ifyo alepitamo kibili aleya na ku fyalo na fimbi. Cila bulendo bwali kwete ilyashi iya pulako pa fintu Lesa mukusengusha alepeela kibili aletungulula Andrew na basumina.

Ipepo

Beni babilibabili elyo mupepelane.

Peppeni ukuti cilaumo apelwe icabupe icacitetekelo no kutila mwingatendeka ukuba aba subila pali Lesa ukucila lyonse.

Icitetekelo cabupe cakwa mupashi, kanshi nga twalomba tulingile

ukusumina ukutila shikulu aletupeela. Yakobo 1:6 atile, nga twalomba tusumine no kukana twishika.

Ibukisheni ifyo yesu atile ati tulekabila icitetekelo nga uluseke Iwalubanga, ukuti twinga sesha impili. Ngatwinga cetekela Lesa mutunono, nefi kalamba fine kuti atu citila, elyo icitetekelo cesu cala kulilako.

Imilimo ya uno mulungu

Suminishanyeni ilyo mukakumana elyo ne cifulo mukakumaninako uno mulungu.

Tantikeni pamo fyonse ifilekabilwa mukufikilisha umulimo wenu.

Icintu cimo mulekabila ukucita, kipuruluka mu fyo mwatantika ifyo mulekabila no kulanshanya inshila yaku fisangilamo.

- Bushe mulefwaikwa ukupanga ifintu?
- Bushe namukwanisha ukwashima ifintu?
- Bushe mulefwaikwa ukusangula indalamu pakuti mwingaya shita ifile kabilwa?
- Bushe cilefwaikwa ukufwaya umuntu uwaishiba fimo ifya kubomba pakutila enga mifunda ko?
- Bushe kuliko utu bungwe tumbi utwinga myafwako?

Muli fyonse mulecita, mwiikala fye ukulolela umuutu umbi ukwisa mubombelako imilimo yonse iyoo. Abantu Lesa abomfeshe mulukuta Iwantanshi, bena Kristu fye abali mulukuta mwine mulya, te bakunse ya lukuta nakalya.

Natwishiibe ukutila ifwe bene fye fwe beua Kristu twakwata Lesa uwa kupapa nganshi, Kibili kuti acita ifya kupapa ukupitila muliifwe

fwe bana bakwe. Tulingile ukuba ne citetelelo Kaabili ne subilo muli wene ilyo tule mu bombela.

9: Ukubomfya Amatalanta Yenu

Ubuyo

Isambililo ili lyakutwafwa ukwisha ukuti umuntu onse mwibumba ali peelwa italanta kabili ne fyabupe ifyapusana, apeelwa na Lesa kabili tuli no kubomfya bonse amatalanta ca pamo pakuti ciwamine bonse.

Ilembo lyा kusungila

Belengem ilembo lyा kusungila ku mutwe ninshi bonse baleumfwa mwibumba. Bafweni ukusambilila mukubwekeshapo imiku ingi, ilyo mwabelenga na bena balebwekeshapo panuma yenu.

Ubupe bwena bwaba imisango ne misango, lelo ni mupashi umo wine eupeela kwaba fye imisago iyingi iya kubombela lmfumu, lelo imfumu yena yabafye imo. Kwaliba imisango yakubombelamo iyalekana lekana, lelo ni Lesa umo wine eulenga abantu bonse baibombe yonse.

1 Kolinti 12:4-6

Ukwishiba Icipigo

Belengeni ilyashi kuba mwibumba bonse. Lyashi ilyo yesu alandile mukwafwa ifwe mukubomfyा amatalanta Lesa atupeela ilyo tulebomba imilimo yesu.

Umulumbe wa basha batatu (Mateo 25:14-30)

Kibili Yesu alabeba ati, kanshi caba ngo muntu uleya pa bulendo, atala aita abasha bakwe, abasekesha ne fyuma fyakwe fyonse. Umo amupeela indalama amakana yasano, umbi amakana yabibili, umo nao amupeela ikana limo. Abapeela ukulingana na maka yabo. Epakwima aya na pa bulendo. Umuntu uwapokele indalama amakana yasano, alashibomfyा apopene, amwenapo na shimbi amakana yasano. Elyo uwapokele indalama amakana yabili, nao acita ifyo fine, amwenapo nashimbi amakana yabili. Nomba uwapokele indalama ikaana limo, wena aimba icilindi mu mushili, emo afisa indalama shakwa shikulu wakwe.

Elyo pa nshita ntali shikulu wa abo basha asuka abwela. Aita na basha bakwe ukuti balondolole ifyo babomfyा icuma cakwe. Uwapokele indalama amakana yasano aisa, aletelapo na shimbi amakana yasano. Asosa ati, ‘Shikulu, mwanseekeeshe indalama amakana yasano, moneni nimwenapo na shimbi amakana yasano.’

Shikulu wakwe amweba ati, ‘Eya mwandi mwabombeni, we musha musuma, kibili uwacishinka! Walanga pa fintu ifinono ukuti uli wacishinka, na ine nalakupa ukwanganila ifingi. Kanshi isa wingile mulesansamuka pamo na sokulu.’

Elyo uwapokele indalama amakana yabili nao aisa. Alasosa ati, ‘Shikulu, ine mwanseekeeshe indalama amakana yabili, moneni nimwenapo na shimbi amakana yabili.’

Shikulu wakwe amweba ati, ‘Eya mwandi, mwabombeni, we musha musuma kibili uwacishinka! Walanga pa fintu ifinono ukuti uli wacishinka, na ine nalakupa ukwanganila ifingi. Kanshi isa wingile mulesansamuka pamo na sokulu.

Elyo paisa no wapokele indalama ikana limo. Alasosa ati, shikulu, iwe, nalikwishiба ukuti uli muntu uwayafya, useepa noko ushatanda, ututila ne fisabo ushabyala. Kanshi eco nalitinine, epakufisa indalama shobe mu mushili! Ala icuma cobe ici, buula.”

Lelo shikulu wakwe ena amwasuka ati, “we musha mubi we! Bushe iwe niwe waishiba ukuti nseepa uko nshatanda, kibili ntutila ne fisabo nshabyala? Shikanshi nga wabikile indalama kulya babikisha indalama, pakuti ilyo nabwela naisa fumyako na kambikilapo.

Kanshi mupokeni indalama, mupeelee uyo akwete indalama amakana ikumi limo. Pantu umuntu onse uwawkwata, akapeeelwapo na fimbì, pakuti akwate ifingi. Lelo uushakwata, bakamupoka noto akwata. Nomba ici cinangwa camusha ciposeni kunse mu mfifi emwakulaba imisowa no kusumanya ameno!"

Yesu alanda mu milumbe pakutwafwa ukwishiba ubufumu bwa kwa Lesa ifyo bwaba. Abaume batatu mu lyashi bapeelwe indalama ukulingana na maka yabo aya kubomba.

Bonse ifwe twalipelwa amatalanta elyo namaka ya kubomba ifi fwile fyabomfiwa bwino bwino. Abantansi babili balibatasha pantu balimwenapo nashimbi. Balicetekelwa no kupeelwa fingi, nomba ulya ali umunang'ani, kibili uwa mwenso, afishile italanta lyakwe icishawamine nelyo umo.

Uyu umuntu aitilwe iciwelewele kibili bamupokele ne talanta. Yesu asosa ati muli Yoane 12:23-25, nga ulefwaya ukulama umweo obe pano isonde uka ulufya. Apa Yesu aletweba bonse ukuti atupela umweo ukwabula ukuisungilila. Kibili cibi nganshi ukuleka umwenso utuleshe ukucita icili conse. Ifi tumbukamo cimofye no bu nangani, ngacakuti tuli no mwenso umulimo taubombwa na kalya.

Kuli icintu cimo icikankala ico tuli no kwishiba. Amatalanta yapelwa ku bantu tayali yabo yali yakwa shikulu wabo. Nangu bapeelwe ifilambu, nga balisungilefyen amatalanta palwabo, nga bali nga ulya iciwelewele umubomfi umunangani.

Amatalanta twakwata yaba yakubombela Lesa, kibili twalimona ukuti umulimo wakwe kutemwa abanensu elyo no kushimikila pali

yesu. Nga tatule cita ici, ni inshi tatulebomfyा amatalanta yesu tule
yasungafye palwesu.

?

Ukulanshanya na Mepusho

Cila muntu palwakwe afwile ukutontonkanya pali ifi panshita iinono.

Tontonkanya pafintu wachenjelamo kibili ne fintu ushacenjelamo.

Tontonkanya pafintu fitatu ifyo wingacita bwino elyo ne cintu cimo
ushingacita bwino elyo ufilembe pepepala.

Lekeni abantu babe batatu batatu mutumabumba kibili
balanshanye pali ifi.

- Lanshanyeni, bushe cinshi citulesha ukubomfyा amatalanta
bwino mumushi wesu? Limbi mwenso, nangu ifintu fimbì.
- Bushe kuti twacitapo finshi pakwalula ifi fintu pakuflesha,
no kutendeka ukubomfyा amatalanta yesu bwino bwino?
- Mu mabumba, tontonkanyeni pa mulimo umo uyo abantu
bambi bacenjelelamo. Ikoselesheni umo no munankwe,
mubebe ukuti mwalicensela muli ifi filumbuleni.

?

Ilembo lya kusungila

Belengeni ilembo lya kusungila bonse abamwi bumba. Muleikatisha
ishiwi pakuti bonse baleumfwa. Epakuti ibangukile ukusambilila
kabelenga abelenge elyo epushe abantu ukupituluka mu mashiwi
abelenga. Abantu babwekeshapo ifyo mubelengele imiku iingi
panuma yenu.

*Ubupe bwena bwaba imisango ne misango, lelo ni mupashi
umo wine eupeela kwaba fye imisago iyangi iya kubombela
lmfumu, lelo imfumu yena yabafye imo. Kwaliba imisango
yakubombelamo iyalekana lekana, lelo ni Lesa umo wine*

eulenga abantu bonse baibombe yonse.

1 Kolinti 12:4-6

Icilangililo Tuli No Kupalanya: Jackie Pullinger

Londololeni ilyashi ili ku bantu pakuti muikoseleshe.

Limbi muli ba bakafundisha, bashibulimi nangu mubomba umulimo umbi, lelo bonse ifwe kuti twaya no kubombela Lesa

Jackie ali ne myaka ikumi na isano (15). Ale kacula ukuba minshoni icalengele alembale utubungwe twaba minshoni utwingi nganhshi. Pakwambafye alefwaisha ukuya ku Africa, lelo akwete iciloto ica mulangile ukuti alinokuyafye ku Hong Kong. Akwete ubwafya bwakusanga akabungwe kaba minshoni akaku mutungilila, eico asangile ukwafwilisha kuli Richard Thompsom uwali mufikansa fyachalo cilolo wa buteko. Uwatile ali nokumushitila itiketi konse uko akaya mu bwato bwapali bemba kibili ali no kupepa pakuti eshibe ilyo ubwato bukema. Akonkele fintu bamwebele elintu aile na ku Hong Kong mu bwato mu mwaka wa 1966. Nomba, ilyo afikile muli ici calo taishibemo muntu nelyo umo kibili takwatishe indalama. Umulandu umo fye ba musuminishe ukwingila mu calo nico banyina bali kwetemo umwana walubatisho uwali ni kapokolola. Asangile umulimo wa bukafundisha pe sukulu linono mu musumba witwa Kowloon Walled. Mu 1960 tamwali bakapokolola balebombelamo kibili ici calengele uyu musumba ukuba umo mwisonde uwa onaika kuli fwaka iikola iyale pangwamo no kulimwamo, incende yale tungululwa na bena China bantala misoka... Atendeke ibumba lya misepela pakuti aleafwilishako balya baonaika kumiti nafwaka iikola kibili nabalelala mumisebo.

Mu mwaka wa 1981 atendeke akabungwe kakwafwilisha aketwa St. Stephen's society kaleyafwilisha ukuwamya ama yanda ukutaluka

kuli fwaka iikola, bucilende elyo na mu mabumba ya bantalamisoka ukufika mu mweshi wa kapundu milimo (December) 2007 kalikulile nganshi no kulapela ubwafwilisho ku bantu amayanda abali 200. Imilimo ya kabungwe yalishibikwe na kubuteko ubwa bapeele ne nceende ukwakubombela mukwafwa ukuwanya amayanda ya bantu ubwafwilisho bupelwa no kuitamo bakapepa ba fwaka iikola yalikosa nganshi mulimo uukalamba. Mucifulo cakubapeelafye umuti bala sungwa mu miputule ya mayanda pashiku (10) ikumi limo, ukupepelelwa elyo no kutangatwa kuli abo abapita muli fimo fine.

Fyonse ifi fyacitike pantu Jackie aipeleshe ukupela patunono uto akwete mukukonka Lesa. Tali pamo nga ulya musha wamwenso kibili umunang'ani. Limbi teti twishibe ifyakubomba umulimo atemwa indalama shakubomfy. Lelo Lesa kuti atulenga ukucita ifikalamba.

Ipepo

Mutu mabumba twa bantu babili nangu ba tatu (2 or 3) mulingile ukupepela pafintu ifi:

- Pepeleni pafintu mwacilalanshanyapo.
- Toteleni Lesa pakumupeela amatalanta mwakwata umo naumo.
- Pepeni ukuti mu cimfye fyonse ifilesha imwe ukubomfy amatalanta ne fya bupe fyenu.
- Pepeleni pakucimfy icilesha imwe ukubomfy amatalanta yenu.
- Pepeni ukuti mupashi wa mushilo amwafweko ukubonfy ifyabupe kibili namatalanta mukwafwa abantu bambi.

Ilembo lya kusungila

Belengeni ilembo lya kusungila bonse abamwi bumba. Muleikatisha ishiwi pakuti bonse baleumfwikisha, epakuti cibangukile

ukusambilila. Kabelenga abelenge elyo epushe abantu ukupituluka mu mashiwi abelenga. Abantu balebwekeshapo ifyo mubelengele imiku iingi panuma yenu.

*Ubupe bwena bwaba imisango ne misango, lelo ni mupashi
umo wine eupeela. Kwaba fye imisago iyingi iya kubombela
Imfumu, lelo imfumu yena yabafye imo. Kwaliba imisango
yakubombelamo iyalekana lekana, lelo ni Lesa umo wine
eulenga abantu bonse baibombe yonse.*

1 Kolinti 12:4-6

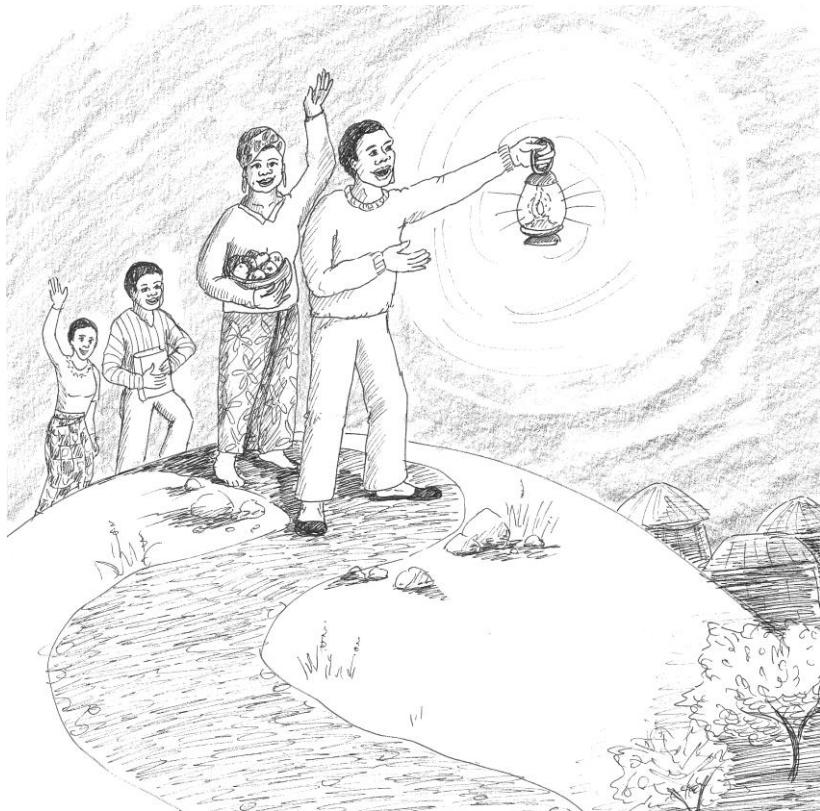
Imilimo ya uno mulungu

Twalilileni ukubomba imilimo mu mabumba yenu ne subilo lyakutila Lesa ali nokutwafwa elyo no kulenga umulimo ufikilishiwe.

Shininkisheni ukuti mwayakana imilimo bonse. Kuti mwabomba bwino nge bumba pamo mumone ukuti mwakutika na kuli aba abashilandisha pantu nabo kuti bakwatapo amano yasuma.

Moneni ukuti mwasuminishanya ukupwisha umulimo kabili mwilekela pansiila iyo!

10: Icitemwiko Cakwa Lesa Cilasalangana

Ubuyo

Icikomo cili mwisambililo ili kutwafwa ukwishiba ukuti twalikwata umulimo uukankala nga bana bakwa Lesa. Tuli lubuto mu mushi wesu tuli no kupeela ululubuto kuli bambi balukwateko abenga cila na ifwe bene.

Ilembo lyaknsungila

Belengeni ilembo lyaknsungila ku mutwe libe bonse balekutika pe bumba. Kabili bafweni ukusambilila mukubwekeshapo ifyo baleumfwa imiku iyingi panuma yenu.

Efyo na imwe lekeni ulubuto lwenu lulesanikila abantu, pakuti nga balamona imilimo yenu iyisuma, balelumbanya Shinwe wa mu mulu.

Matteo 5:16

Ukwishiba Icipigo

Belengeni amashiwi ya mu cipingo libe bonse baleumfwa, elyo beshibe no kwishiba. Mashiwi Yesu asosele pafyo cikaba pabushiku abantu bakapingulwa pa mpela ya calo.

Ukupyungila abantu (Matteo 25:31-45)

Ilyo umwana wamuutu akesa mubukata, nabangeli bakwe bonse, elyo akekala pacipuna cakwe ica bukata. Elyo bakalonganika abantu ba mishobo yonse pantu ali. Elyo akapatulula abantu nga filya kacema apatulula impanga pakushifunya ku mbushi shena ku kuso.

Elyo imfumu ikeba abali ku kulyo aiti, 'Iseni imwe, mwebo Tata asenamina! Iseni mukwate ubufumu ubo Tata amuteyanishisha ukufumafye apo icalo catendekele. Pantu ilyo nali ne nsala, imwe mwalimpeleko icakulya. Ilyo nali ne cilaka, imwe mwalimpeepleko amenshi yakunwa. Ilyo nali umwemi, imwe mwalimpokelele. Ilyo nali umulwele, mwalimpempwile nelyo nali mucifungo mwalishile ku kumona!

Elyo abantu abololoke bakamwasuka abati, 'we mfumu, nga ni

lilali twakumwene, uli ne nsala, twakupeela icakulya, nangu ilyo wali ne cilaka twakupeela amenshi yakunwa? Ni lilali twakumwene umweni, twakupokelela, nangu ilyo ushakwete cakufwala, na ifwe twakupeela? Ni lilali wali umulwele, nagu mu cifungo, na ifwe twaisa kupempula?

Imfumu elyo ikabasuka aiti, ‘ndemweba icine cine ukuti lyonse ilyo mwakumbuswike munyinane umo, nangu engacepa shani, ninshi nine wine mwakumbuswike!

“Elyo Imfumu ikeba abali ku kuso aiti, ‘Fumeni apa, mwebalapishiwa! Kabiyen i ku mulilo wape, uo bapekanishisha ciwa ne fiwa finankwe! Pantu nali ne nsala, imwe tamwampeepleko icakulya. Ilyo nali umweni, imwe tamwampokelele. Ilyo nshakwete cakufwala, imwe tamwampeepleko cakufwala. Nali umulwele; nali na mu cifungo, imwe tamwampemwile!

Elyo nabo bakasuka abati, ‘We Mfumu nga ni lilali twakumwene uli ne nsala, nagu uli ne cilaka, nangu umweni, nangu taukwete na cakufwala, nangu umulwele, nangu mu cifungo, na ifwe twakaana ukukwafwa?’

Imfumu ikabasuka aiti, ‘Ndemweba icine cine, lyonse ilyo mwakeene ukwafwilisha umo pali aba nangu engacepesha shani, ninshi nine mwakeene ukwafwa!’

Nga bena Kristu, bushe cilepilibula nshi ukaba ulubuto? Bushe fintu fyonse tucita no kulanda. Nga twalifya lwa cipyacipyka kibili no mweo wesu wapilibulwa na Yesu kanshi abantu bambi ebali no kutweba ifyo twikala mu bumi bwesu. Tufwile ukupusanako kuli bambi bonse.

Bushe ku bena Kristu calola mwi uwikala mulubuto? Nifyo tucita nokulanda. Ngatwaliyalwa cipyacipy, nemyeo Yesu yapilibulwa na Yesu, lyena bambi bali no kumwena ku mibele Yesu. Tulingile twapusanako ku bantu bambi.

Ilampi lisanika ing'anda yonse. Licimfyia imfifi. Imfifi tayangala ku lubuto. Ifi efyo tuli no kwikala. Ubumi bwesu bufwile ukuba ubwapusanako kabili ubuleta ukupilibuka ku bantu bonse. Muli iyinshila, ulubuto lwa ku bantu bonse.

Yesu alelanda muli ici cipande ukuti, ilyo tukafwa, nangu ilyo Yesu akabwela, tukeminina pa cinso cakwe. Akatweba ati, ali ne nsala kabili twali mwafwile, no kuti ali ne cilaka elyo twa mupeela amenshi yakunwa. Tukafulungana pantu tatwakebukishe ukuti twali kumenye Yesu no kumwafwa.

Yesu ala taloseshe mukutila, inshita yonse twaafwa umo, ninshi twa mupeela icakulya. Ilyo twaafwa abantu, cine cine ninshi ni Yesu tulecitila, te ulya muntu, awe.

Yesu alefwaya ifwe ukutemwana na bantu banensu. Alefwaya tuleafwana ukwabula ukupatulula. Ala ulubuto lwesu te kulanda fye pali Yesu, iyo, kubalanga ifyo Yesu aba ukupitila mu micitile ne nsoselo shesu.

Nga, fintu ilembo lya kusungila ku mutwe lilelanda, kuleka ulubuto lwesu lusanikile abantu kabili lulekulilako fye lyonse. Tatufwile ukulatontonkanya pafyo twingakusha icitemwiko cakwa Lesa pali ifwe fweka.

Bushe nga cakuti kandulo yafiswa nangu tayakile, teti cipange ubupilibulo nagu ubupusano ku mfifi, awe. Cimo fye no kukana bako.

Munshila cilundapofye pa mfifi patu tamulecita nelyo cimo pa kucimfyia imfifi. Kanofye ilyo kadulo ayaka nelyo baassha kabilo no lubuto lwamoneka lulatalushapo imfifi. Ala kandulo ilapeela ulubuto. Naifwe twaba no kwaka elyo tulepeela no lubuto. Imfifi taifwile ukubako, ili nokubutuka kabilo taibwela libili nakalya ilyo ifwe tuli ulubuto.

Mushi wesu nangu mwaba mupepi no mushi wesu, bushe cinshi tushinga basambilisha pali ili sambililo nagu ukupeela umuntu umo nangu ukwambaka ibumba na kumbi, epakuti na bena babe ulubuto kuntu bekala.

Ukulanshanya na Mepusho

Pangeni utumabumba twabatu abali batatu nelyo bane (3-4). Lanshanyeni pali aya mepusho, mwipushe abantu bebeko ibumba ifyo baletontonkanya ilyo bapwisha ukulanshanya kwabo.

- Bushe finshi twasambilisha muli ili sambililo kabilo bushe nomba twalacitapo finshi ifyo tatwalecita ili lyonse?
- Bushe nifinshi tuleshingwana nafyo kabilo kuti twacimfyia shani aya mafya?
- Bushe twalantendeka ukuba ulubuto mu mushi wesu?

Ipepo

Beni bibili bibili mwibumba lyenu kabilo pepeleni pafintu ifi elyo na banenu.

- Pepelaneni ukuti cilaumo apeelwe ica bupe cakupyungila no kwafwa abantu bambi.
- Peperi ukuti Lesa atwafwe tusange inshila shakufikilishishamo ici.

Nomba Nge Bumba

- Pepeleni pa mulimo mule bombapo, pakuti Lesa atwafwe ukupwisha. Pepeni ukuti, cikapeela lubuto ku bantu ba mu mushi wenu.
- Pepeleni pakuti Lesa amwafwe ukwebako abantu na bambi pafyo mulecita elyo ne cicililepo mulandu nshi mulecitala uyo mulimo.

Ilembo lya kusungila

Belengeni ilembo lya kusungi la kumutwe libe bonse balekutika pe bumba. Kabilis bafweni ukusambilila mukubwekeshapo ifyo baleumfwa imiku iyingi panuma yenu.

Efyo na imwe lekeni ulubuto lwenu lulesanikila abantu, pakuti nga balamona imilimo yenu iyisuma, balelumbanya Shinwe wa mu mulu.

Matteo 5:16

Icilangililo Tuli No Kupalanya: Ulukuta Lwa Ntashi

Muloleshe pali ifi ifilangililo na bantu pakuti muikoseleshe.

Ilyashi lya Lukuta Lwantansi mu Ibuuku lya Milimo lya Ilyashi lya kupapa. Litweba ifyo imbila yakwa Yesu yaendele ukupitila mu batemwikwa bakwa Yesu ukufika ku Roma umusumba uwali uukankala pano isonde pa nshita lya.

Ici cilacitika munshila ishingi, lelo icintu icikankala ninshila abantu abengi baleilundako no kubulamo ulubali. Tacali ca muntu fye umo awe, ala bantu bengi ababulilemo ulubali mukubombela pamo pakucita ubufwayo bwa kwa Lesa.

Umusole Paulo ali umuntu uwa cindama nganshi mwibuku lya

milimo. Aleya pa malendo ayatali no kuyaafwa abantu ukwisha Yesu. Alekolonganya abantu pamo elyo no kubafunda. Inshita shimo abantu balepola elyo no kubafwlisha. Paulo alishibe ukuti uyu mulimo teti aubombe eka nakalya, eico alekoselesha abantu abo alekumanya ukuti babulemo ulubali muli uyu mulimo.

Napakulekelesha Paulo balimwikeye pantu ali umukristian, lelo umulimo wakwe walitwalilila ilelo pantu alyafwile abantu bambi, abalangile Yesu kibili ali bacetekele bonse. Acetekele ukuti Lesa akalababomfy a bonse mu kubomba fyonse bwino bwino.

Ulukuta Iwantanshi nga filya Iwali efyo naifwe tuli no kucita cimo cine. Tuli no kucetekela abantu bambi. Kibili tuli no kwafwa abantu abengi nganshi kibili na imwe lanshanyeni na bantu bambi ili sambililo na bantu bambi epakuti basambilile ukutemwa umushi wabo.

Ukulanshanya na Mepusho

Beni mu mabumba ya bantu batatu nangu bane (3-4). Lanshanyeni pa mepusho aya, ipushemi abantu balande kwibumba amatontonkanyo yabo ilyo bapwisha ukulanshanya.

- Bushe kuti twalanshanya shani pa ‘ulubuto’ na bantu bambi mu mushi nangu mu mushi wa mupepi?
- Bushe ni bani tuli no kulanshanya nabo pali ili sambililo kibili no kubomba, ukwafwa ukuba ulubuuto mu mushi wenu?

Lemeni amashina ya bantu kibili ube mulimo wenu ukweba bonse pali Yesu basambilile, balebewekeshapo na kabelenga imiku iyingi panuma yakwe.

Ilembo ly a kusungila

Belengeni ilembo ly a kusungila kumutwe libe bonse balekutika pe bumba. Kibili bafweni ukusambilila mukubwekeshapo ifyo baleumfwa imiku iyingi panuma yenu.

Efyo na imwe lekeni ulubuto lwenu lulesanikila abantu, pakuti nga balamona imilimo yenu iyisuma, balelumbanya Shinwe wa mu mulu

Matteo 5:16

Imilimo ya uno mulungu

Uno mulungu twalilileni umulimo mulebomba. Mu miliungu ilekonkapo mwalatwalalilila ifi kibili twalilileni ukwafwa abantu muli uno mushi wenu. Pamo pene no kulondolwela abantu pali Yesu, ifi efyo mwaba no kucita nga Bena Kristu.

Kuti mwaelenganya ukuti twafika kumpela ya masambililo. Nomba tacilepulibula ukuti tuleke ukubomba imilimo iyo twateyanya ukubomba. Cila mulungu muli no kutwalilila imilimo iyo mwatendeka kale. Twaleeshafye ukumwafwa pakuti mulecitapo fimo ifyo mwamona ukuti, kuti fyaafwilisha.

Muli uno mulungu wakulekelesha, tulemukabila mucitepo cimo icikankala. Bushe cinshi mushingetila abantu mu mushi bonse pamo nangu ukuya pa mushi uupaleme kibili mubalondolwele pe sambililo elyo na fintu mubomba. Peleni bunte pafyo cilemwafwa. Kanshi koselesheni bonse ukutendeka ukusambilila kibili no kupeela bonse amabuku nangu icitapo caili buku. Ici cile kabilia nganshi ukuti mupeeble inshita kibili ne ndalamana pakuti bonse mukwate ukupangisha aya mabuku nangu ilyo mulefwaya ukwafwa ibumba muleyamba. Mukucita ifi, kuti mwaafwa abantu na bambi mulwendo lwabo na Lesa kibili no kwafwa abantu ukutemwa umushi wabo.

Memory Verses

Kabili na ifwe bene twalishiba no kusumina twalisumina ukuti Lesa alitutemwa. Lesa citemwiko, na onse uwaba na Lesa, kabili Lesa wine nao aba nankwe.

1 Yohane 4:16

*Kabili apo ali ngo muntu,
aliicefeshe,
alebeela mpaka na ku mfwa,
nayo imfwa ya pa musalaba.*

Fillip 2:8

Lelo bonse abamupokelela, ba musumina no kumusumina, bena abapela amaka yakuba abana bakwa lesa. Baba abana ba kwa Lesa te mumusango wabumuntu, nangu ukufwaya kwa bantu, nangu ukufwaya kwa mwaume, awe iyo, ni Lesa fye umwine kumaka yakwe.

Yoani 1: 12-13

Mwitatulila ifyuma pano isonde apo fyonaika ku ndalawa naku fishishi, apo abapupu besa batoba in'ganda nokufiba. Lelo muleutila ifyuma mumulu umo fishonaika kufishishi nagu ku ndalawa nabapupu bakutoba nokufiba takwaba Pantu ukuli icuma cobe, ekuba nomutima obe wine.

Mate 6:19-21

Lelo abasumina bonse baleikala pamo. Ifintu cila muntu akwete fyali fya bonse. Beleshitisha ifyuma fyabo na fyonse ifyo bakwete. Elyo indalamo balemonamo, baleshakanya kuli bonse ukulingana nefyo cila muntu alekabila.

Imilimo 2:44-45

Uletemwa imfumu Lesa obe no mutima obe onse, no mweo obe onse, namaka yobe yonse, namano yobe yonse. Kabili uletemwa no mubiyo, ngefyo waitemwa we mwine.

Luka 10:27

Shitaleni mufwaye ubufumu no bulugami bwakwe, nafyonse fintu mukabila filinokupelwa kuli baimwe.

Mateyo 6:33

Cisumino ecilenga tushininkishe ukupeelwa ifintu tukabila, tushininkisha nokuti ifintu tushimona eko fyaba... Pantu ukwabula icisumino kuti cayafya ukusekesha Lesa.

Bahibulu 11:1 na 6

Ubupe bwena bwaba imisango ne misango, lelo ni mupashi umo wine eupeela kwaba fye imisago iyingi iya kubombela Imfumu, lelo imfumu yena yabafye imo. Kwaliba imisango yakubombelamo iyalekana lekana, lelo ni Lesa umo wine eulenga abantu bonse baibombe yonse.

1 Kolinti 12:4-6

Efyo na imwe lekeni ulubuto lwenu lulesanikila abantu, pakuti nga balamona imilimo yenu iyisuma, balelumbanya Shinwe wa mu mulu.

Matthew 5:16

Notes

BACK COVER